

Vörösvári Újság

Verischwarer Zeitung

VII. évf. 5. szám

2001. MÁJUS

Ára: 150 Ft

A „Millenniumi emlékszóló” átadása

„Minden magyar felelős minden magyarért!” – idézte ünnepi beszédében Szabó Dezső szavait dr. Dávid Ibolya igazságügy-miniszter

Emelkedett pillanatok: Cromon Andrásné zászlóánya, dr. Dávid Ibolya igazságügy-miniszter, Balogh Sándor református lelkipásztor, Boros Zoltán plébános és Botzheim István polgármester a „Millenniumi emlékszólóval” a plébániatemplom Millenniumi emlékműve előtt. Fotó: Rásonyi Gyözőné

Május 4-én dr. Dávid Ibolya igazságügy-miniszter ünnepélyes keretek között átadta Botzheim István polgármesternek a Magyar Köztársaság Kormánya által adományozott millenniumi emlékszólót. A kiemelkedő jelentőségű eseményen jelen voltak külföldi partnertelepüléseink és a Pilisi-medence polgármesterei is.

Részletes beszámolómat a 3. oldalon olvashatják.

**Csak bot és vászon,
de nem bot és vászon,
hanem zászló**

**Mindig beszél.
Mindig lobog.
Mindig lázas.
Mindig önkívületben van
az utca fölött,
föllengő magasan
egész az égen
s hirdet valamit
rajongva...**

(Részlet Kosztolányi Dezső „Zászló” című verséből)

A „Millenniumi emlékszázló” átadása

A zászló átadása előtti pillanat a kereszténység fennállásának 2000. évfordulójára emelt millenniumi emlékmű előtt

Dr. Dávid Ibolya igazságügy-miniszter átadja a „Millenniumi emlékszázlót” Botzheim István polgármesternek

Gromon Andrásné zászlóanya szalagot köt a zászlóra

Botzheim István polgármester meglengeti a zászlót az ünneplő közönség előtt. Jobboldalt a zászlóátadásra városunkba érkezett németországi és erdélyi polgármesterek láthatók

Balogh Sándor református lelkipásztor és Boros Zoltán katolikus plébános a „Millenniumi emlékszázlóval”

Az ünneplő közönség a Templom tér árnyas fái alatt

A „Millenniumi emlékszóló” átadása

Május 4-én délután öt órakor ünnepi felvonulással kezdődött városunkban a „Millenniumi év” legkiemelkedőbb eseménye, a kormány által adományozott „Millenniumi emlékszóló” átadási ünnepsége.

A városházától induló és a plébániatemplomhoz tartó ünnepi menet élén lovasok haladtak, őket a Cziffra György Zeneiskola mazzorettosportja és ifjúsági fúvószenekara követte. A magyar zászlót és Vörösvár város zászlaját népviseletbe öltözött fiatalok hozták. Utánuk az eseményre meghívott vendégek, valamint vendéglátóik népes serege haladt. A menetet a Német Nemzetiségi Vegyes Kórus és a Német Nemzetiségi Fúvószenekar zárta.

Délután fél hat tájban a templom és az iskola közti árnyas teret zsúfolásig megtöltötte az ünneplő közönség. Az ünnepség a magyar himnusz elnevelésével kezdődött, amelyet a Zeneiskola Ifjúsági Zenekara kísért, majd felzengett a magyarországi németek himnusza is a Német Nemzetiségi Fúvószenekar előadásában.

A himnuszok elnevelése után a plébániatemplom millenniumi emlékműve előtt *Botzheim István* polgármester köszöntötte a megjelenteket: *dr. Dávid Ibolya* igazságügy-minisztert, a külhoni és hazánkba érkező vendégeket – köztük a partnertelepek polgármestereit és küldöttsegeit –, valamint városunk polgárait.

Botzheim István polgármester ünnepi köszöntőjében hangsúlyozta, hogy amikor a „Millenniumi zászlót”, az ezeréves magyar államiság jelképét átveszi, azok nevében is te-

szi ezt, akiknek az ősei nem Árpáddal együtt érkeztek a Vereckei-hágón át hazánkba. Ez a zászló teljes joggal illeti meg a magukat német nemzetiségűnek vallókat, akiknek az ősei verejtekes munkával alapították és virágoztatták fel ezt a települést, és akiknek az ősei itt nyugosznak, Vörösvár földjében.

Dr. Dávid Ibolya miniszter asszony nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszédében Szent István király tetteit, példáját állította mindnyájunk elé, a múlt megismerésére és tiszteltetére szólította fel. Elismeréssel szólt a vörösváriak azon igyekezetéről, hogy szokásaikat, hagyományaikat megőrizték az utókor számára. Az itt élő német nemzetiség iránt tett gesztussal külön köszöntötte a közönség soraiban helyet foglaló *Heinek Ottót*, az Országos Német Önkormányzat elnökét és a helyi német önkormányzat képviselőit. A zászló átadásakor a miniszter asszony azt a kívánságát fogalmazta meg, hogy az „értelmes és tartalmas célok elérésére vezérelje” a vörösvári polgárokat.

Az ünnepi beszéd elhangzása után a miniszter asszony átnyújtotta a „Millenniumi emlékszólót” *Botzheim István* polgármesternek. *Gromon Andrásné* zászlóánya ünnepi szalagot kötött a zászlóra, amit a polgármester meglengetett a közönség felé.

Az átadást követően *Boros Zoltán* plébános és *Balogh Sándor* lelkipásztor felszentelte és megáldotta a zászlót.

A zászlóátadás emelkedett pillanatait követő műsor tovább fokozta az ünnepi hangulatot, felejthetetlen élményt nyújtva az ünneplő közönségnek. *Laczó András*, a Magyar Állami Operaház magánénekes és

Sztankovics Béla az operaház gitárművésze német és magyar szerzők műveiből adott elő néhány szívet gyönyörkötető darabot. A közönség különösen nagy tetszéssel fogadta, és vastappsal jutalmazta a „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország” című hazafias dalt és Bánk áriáját Erkel Ferenc „Bánk bán” című nemzeti operájából.

Városunk ifjú és idősebb művészei is megcsillantották tudásukat. A zeneiskola növendékei Pezel „Intrada” című művét adták elő. A Német Nemzetiségi Vegyes Kórus német és magyar nyelvű kórusművekkel örvendeztetette meg a közönséget. A magas színvonalon megrendezett zászlóátadási ünnepség a Szózat hangjaival ért véget.

Az ünnepség után a Templom Téri Általános Iskola tornacsarnokában megrendezett állófogadáson *dr. Dávid Ibolya* miniszter asszony „Millenniumi emlékermet” nyújtott át *Botzheim István* polgármesternek és *Müller Mártonnak*, a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökének.

A Németországból és Erdélyből érkezett polgármesterek – *dr. Bernd Rieder* (Gröbenzell), *Roland Polaschek* (Gerstetten), *Helmuth Michel* (Wehrheim), *Réti György* (Mikefalva) *Vaida Alexandru Valentin* (Borszék) és *Kovács András* (Torja) rövid beszédben köszöntötték vendéglátóikat. A kölcsönös ajándékozás és a jókívánságok tolmácsolása után a három országbeli hét polgármester egymásnak kezét nyújtva elénekelte az Európa himnuszt a „testvér léssen minden ember” szellemiségét kifejezve és hangsúlyozva.

Fogarasy Attila

Részletek dr. Dávid Ibolya miniszter asszony ünnepi beszédéből

Tarthatnánk-e ettől szebb helyen az ezredévről szóló megemlékezésünket, mint a templom és az iskola. A templom: hitünk Istenben; az iskola: hitünk a jövőnkben.

Amikor a kereszténység 2000 éves évfordulóját ünnepeljük, büszkén elmondhatjuk, hogy minden templom alapját képletesen Szent István királyunk rakta le. Ő nemcsak épületeket épített, hanem szellemiséget: boltívket húzott ember és ember közé, lélek és lélek közé, a szeretet boltívéit. Ezért nagy megtiszteltetés, hogy Isten háza mellett adhatom át azt a „Millenniumi zászlót”, amely egyszerre emlékeztet minket államalapításunk és a kereszténység felvételének ezredik éves évfordulójára.

Ünnep ez a mai nap. Ahogy nagy szüksége van minden egyes embernek, hogy az év egy-egy napján a családjában szerettei rá figyeljenek, hogy őt ünnepeljék, ugyanígy szüksége van a nemzetnek is arra, hogy legyenek napjai, amikor együtt tud ünnepelni. Éljen a magyarságunk akár az anyaországban, akár a kiszakított nemzetrészen, a határon túlon – a millenniumi év kezdete óta együtt ünnepel minden magyar a világban. Ezért volt nagy öröm a számomra, hogy a millenniumi évet annak a törvénynek a megalkotásával kezdhettük, amely Szent István királyunknak és a Szent Koronának állít örök emléket. Hiszen egy nemzet életében lehet-e ősbibb nemzeti ünnep, mint az államalapítás? *Pilinszky János* gyönyörű szavaival élve: „ünnepeink csillagok a teremti kegyéből”.

Az, hogy önök ennyien megtisztelték jelenlétükkel ezt az ünnepet, jelzi azt: csatlakoztak ahhoz, hogy álmainkat valóra tudjuk váltani.

Ma Szent István királyra emlékezve emeljük magasba a „Millenniumi zászlót”, amely szomszédainknak a békét, az együttműködést, testvéreinknek pedig múltunk megismerését, értékelését és közös jövőnk kibontakozását jelenti. És jelenti egyben azt is – Szabó Dezső szavaival –, hogy „minden magyar felelős minden magyarért”.

A zászló címerét a Szent Korona díszíti. A Szent Korona, amely őseinket végleg Európához kapcsolta. A Szent Korona az egyik legősibb pecsét a magyarság európai uniós csatlakozásán. Hiszen e koronával fogadták a korabeli tagországok Magyarországot Európa egyenrangú államalkotói sorába, azok az egyébként egymás ellen is fegyverező országok, amelyeket a kereszténység foglalt vallási, szellemi, kulturális unióba egy évezreddel ezelőtt. Ide vagyunk mi ezer éve és ezer szállal gyökerezve, ezért nem tudott itt a lelkek urává lenni se a török 150 év alatt, se a szovjet hatalom 45 év alatt. A keresztény értékek kiállták az idő próbáját.

Jó itt Önök között, abban a kisvárosban, amelyet a helyi hagyományok ereje is összetart, éltet. Itt, egy nagy metropolisznak a tövében, Önöknek sikerült megőrizniük a település emberléptékűségét, emberi arcát. Sikerült, hiszen a családi vállalkozások városuk fejlődésének a mozgatórugóivá váltak. Sikerült, hiszen generációk adják egymásnak a tudást, a munkaeszközöket, a szokásokat. Sikerült, hiszen folyamatos a kultúra átadása, hagyományozása nemzedékről nemzedékre. Isten tartsa meg a jó szokásukat, a múlt ápolását, higgyék el, jövője is csak annak van, aki tisztelni és értékelni tudja a saját múltját.

A zászló mindig jelkép, békében az összetartozásunknak, az egymás iránt érzett felelősségnek jelképe. Ennek a szellemiségnek a jegyében nyújtom át a magyar kormány nevében a „Millenniumi zászlót”, és megköszönöm, hogy együtt ünnepelhettünk.

Az interjú folytatódik

Bemutatjuk Heider Lászlót, városunk új jegyzőjét

Szerencsés helyzetben van az újság szerkesztője, amikor Heider Lászlót, városunk új jegyzőjét kell bemutatnia, minden különösebb bevezető nélkül elég, ha folytatja az elmúlt hónapban vele megkezdett beszélgetést:

– **Jegyző úr, először is engedje meg, hogy az újság szerkesztője nevében gratuláljak a kinevezéséhez...**

– Szívből köszönöm. Minden örömmel azon leszek, hogy az elvárásoknak mind a lakosság, mind az önkormányzat részéről megfelelek. Ebben minden bizonnyal segíteni fog az a közel három és fél évi tapasztalat, amit aljegyzői és megbízott jegyzői munkám során Pilisvörösváron szereztem. Mivel két év óta itt is lakom, egyre több személyes kapcsolat fűz ide. Megismertem és megszerettem az itt élő embereket, ismerem mindennapi gondjaikat, bajaikat, de ünnepnapjaik örömeit is, jobban megértem gondolkodásmódjukat, aggodalmait. Az az emberismeret és érzelmi többlet, amit ennek a két év köszönhetek, jegyzői munkám jelentős mértékben megkönnyíti. Míg egy idegen városból jött új jegyzőnek legalább egy évbe telne a viszonyok kiismerése, én most teljes örömmel a Hivatal előtt álló, a jegyzői pályázatomban is felsorolt konkrét célkitűzésekre összpontosíthatok.

– **Melyek ezek?**

– Nem szeretném száraz szakmai kérdésekkel terhelni az újság olvasóit, ezért most elsősorban azokat emelném ki, amelyek konkrétan érintik a lakosságot. Ilyen például a kihelyezett ügyfélszolgálat. Mivel a város egyre nagyobb kiterjedésű, elengedhetetlenül fontos

lenne, hogy legalább a Bányatelepen és a Szabadságligeten valamely önkormányzati intézményben heti rendszerességgel ügyfélszolgálatot tartunk. Így az idős embereknek, kismamáknak nem kellene akár egyetlenegy nyomtatvány miatt begyalogolniuk vagy beutazniuk a városközpontba, az egyszerűbb ügyeket helyben tudnák ügyintézőink rendezni.

A gyors és kulturált ügyfélfogadás, valamint a hivatali munka hatékonysági mutatóinak növelése érdekében további átcsoportosításokra és profiltisztításra van szükség a Polgármesteri Hivatal szerkezetén belül. Elnézést, hogy ismétlem önmagam, de nem halogathatjuk tovább a Városháza bővítését. Elképzeléseink szerint az épületet a Csobánkai utca felől bővítenénk egy új szárnyal, a főépületet teljes homlokzatmagasságban és jelenlegi stílusának megtartásával meghosszabbítva. Számításaink szerint 100 millió forintba kerülne a beruházás. Megvalósulása esetén nemcsak az ügyfélváró problémája oldódna meg, de sok más egyéb mellett a házasságkötő teremé is. A városháza nagyterme jelenleg több szerepet tölt be – itt zajlanak például a képviselő-testületi ülések és egyéb bizottsági ülések is –, és nem tudunk egy meghitt hangulatú, állandó berendezésű termet biztosítani a házasulandók számára életük egyik legjelentősebb eseményén. Terveink szerint ezért a megépítendő szárnyban új tanácskozótermet alakítanánk ki a képviselő-testületi ülések lebonyolítására. A képviselők számára egy irodát is biztosítanánk, ahol minden fontos dokumentumot, rendeletet, jogszabályt rendelkezésükre bocsátanánk, és

Heider László

- ❖ 1962-ben született Tatán. 1984-ben tanítói oklevelet szerzett a Vitéz János Tanítóképző Főiskolán, és öt éven keresztül tanítóként dolgozott.
- ❖ 1989-től gyámügyi főelőadó.
- ❖ 1993-ban tett államvizsgát az Államigazgatási Főiskolán igazgatásszervezői szakon.
- ❖ 1993-tól Dunaalmás jegyzője.
- ❖ 1998. január 1-jétől aljegyző Vörösváron. Időszakonként megbízott jegyzőként tevékenykedett.
- ❖ 1999. március 1-jétől Vörösváron lakik.
- ❖ 2001. május 1-jétől városunk jegyzője.

ahol fel tudnának készülni a testületi ülésekre. A fogadóóráikat is meg tudnák tartani itt.

– **Ugyancsak a pályázatában veti fel egy ügynevezett Városüzemeltetési Egység létrehozásának gondolatát. Mi lenne ennek a feladata?**

– Ahogy nevében is benne van, ez az egység végezné a város üzemeltetését (közvilágítás, útkarbantartás, parkgondozás stb.), ugyanakkor feladata lenne a tervezett beruházások előkészítése és lebonyolítása. A Városüzemeltető Egység jó gazda módjára vigyázná a várost, állandó műszaki felügyeletet biztosítva, a hibákat rögtön kiküszöbölve. Ezen feladatok jelenleg a Városgondnokság és a Polgármesteri Hivatal között oszlanak meg, ami nem túl szerencsés. Jobb lenne, ha egy kézben lennének. Az ezzel kapcsolatos előterjesztést már letettem a Képviselő-testület asztalára.

– **Amikor valaki bead egy pályázatot, igyekszik minden szepet és jót beleírni abba. Mennyire tartja megvalósíthatónak saját pályázatát?**

– Nem légvárat kívántam építeni. Az általam leírtak konkrét célkitűzések közül mindegyik megvalósítható, mi több, egy részüket azonnal realizálnunk kell.

– **A képviselő-testületi meghallgatáson megkérdezték a jegyzőjelöltektől a képviselők, mit tennének akkor, ha a polgármester személyi kérdésekbe kívánna beleszólni a Hivatalban? Például, ha egy általa nem kedvelt dolgozót el akarna bocsátani. Ön mit válaszolt erre?**

– Nagyon egyértelmű volt a válaszom: 1994 óta a Polgármesteri Hivatalokban a munkáltatói jogokat a jegyző gyakorolja. Természetesen meghallgatnám a polgármester véleményét, de szakmailag megalapozott döntést hoznék. Szélesnek kell lennie a vállalkozásnak: meg kell tudnom védenem a beosztottaimat. Komoly szakmai munkát csak nyugodt körülmények között lehet végezni, akkor ha a hivatal dolgozóinak biztonságérzetük van.

– **Mikor érhetik el Önt ügyes-bajos dolgaikkal városunk polgárai?**

– A Hivatal ügyfélfogadási idejében mindig megtalálnak, ha csak nincs éppen sürgős megbeszélni valóm, de szükség esetén ügyfélfogadási időn túl is fogadok bárkit előzetes megbeszélés szerint. Titkárságom közvetlenül hívható a 331-688-as telefonszámon. Keresse meg engem, forduljanak hozzám bizalommal, s amennyiben a hatáskörömbe tartozik a problémájuk, munkatársaim segítségével legjobb tudásom szerint igyekszem megoldani azt.

Fogarasy Attila

Kap-e önállóságot az Egészségház?

A Szakorvosi Rendelőintézet alá tartozó Egészségház ifjúsági orvosa és védőnői azzal a kéréssel fordultak a képviselőtestülethez, hogy a jövőben az intézmény „részben önálló” gazdasági egységként működhessen, és tartozzon közvetlenül az Önkormányzathoz. Kérésüket azzal indokolják, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által a szolgálat működtetésére átutalt összeg fedezi a védőnői és az ifjúság-egészségügyi szolgálat működési költségét. Ezzel az összeggel önállóan gazdálkodva ugyanebben az épületben a preventív munka színvonalán és a munkavégzés körül-

ményein is folyamatosan javítani lehetne. A kérést támogatja a városi tisztii főorvos és a területi vezető védőnő. A támogatókhoz csatlakozik a Szakorvosi Rendelőintézet igazgatója is a Hivatalnak címzett levelében, de arra kéri az önkormányzatot, hogy a Védőnői Szolgálat számára jelöljön ki egy új épületet, így az Attila utcában helyet kaphatna a mozgásszervi rehabilitáció.

A védőnők viszont ragaszkodnak ahhoz az épülethez, amelyben évtizedek óta folyik a csecsemőgondozás, terhstanácsadás és az ifjúság-egészségügyi szolgálat. Úgy gondolják, jogos a kérésük, hogy itt legyen módjuk a munkakörülményeken javítva tovább folytatni az eddigi munkát, és várják az Önkormányzat mihamarabbi döntését.

Temesvári Anna

Hirdetés

A Pilisi-medence térségében megjelenő színvonalas kiadvány szerkesztője **hirdetésszervezőket keres**. Díjazás: megállapodás szerint.

Tel.: 06-26-389-731
Mobil: 06-30-907-69-88
Fax: 06-23-344-453

Tájékoztató a Képviselő-testület határozatairól

Heider Lászlót választották városunk új jegyzőjévé
Elfogadták az új 10-es út I. szakaszának nyomvonalát

Április 23.

Jegyzői pályázat

Heider László fölényesen nyert

A Képviselő-testület Heider Lászlót nevezte ki a város jegyzőjévé. A kinevezés 2001. május 1-jétől lépett érvénybe, és határozatlan időre szól.

A Képviselő-testület Heider László részére továbbra is biztosítja fennálló munkaviszonyának időtartamáig aljegyzőként kapott önkormányzati lakását a Klapka utcai lakótelepen. (A volt jegyzői lakást a Görgey utcában az Önkormányzat várhatóan értékesíteni fogja.)

(A jegyzői pályázatra 10-en jelentkeztek. Korábbi értesítéseinkkel ellentétben nem négy, hanem csak két pályázat volt érvénytelen. A Képviselő-testület mind a nyolc pályázót személyesen is meghallgatta, és titkos szavazással döntött a nyertesről. A szavazás Heider László korábbi aljegyző fölényes győzelmét hozta: 11 képviselő voksolt mellette, két másik pályázó kapott még két-két szavazatot.)

Iskolabővítési pályázat

200 millió forintra számíthat a gimnázium

A Képviselő-testület támogatja a Német Nemzetiségi Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola részvételét az Oktatási Minisztérium által kiírt pályázaton.

(A pályázaton térségi, kiemelt fontosságú és 200 millió forintnál nagyobb összköltségű önkormányzati beruházásokkal lehet részt venni.)

A beruházás végösszege 240 millió forint, melynek 10 %-os önrészt, azaz 24 millió forintot a Képviselő-testület az alábbiak szerint biztosítja:

A gimnázium 10 millió forintot a szakképzési alpból vállal.

A fennmaradó 14 millió forintból az Önkormányzat 7 millió forintot megelőlegez a Kábeltévé eladásáig, a másik 7 millió forintot a folyószámlahitel terhére biztosít.

(A napirendi pont vitája során a képviselők közül többen elmondták, hogy általános iskoláink és óvodáink jobban rászorulnának az iskolabővítésre, sajnos azonban ezen a pályázaton csak a térségi feladatokat ellátó oktatási intézmények vehetnek részt. Ugyanakkor a képviselők többsége egyetértett abban, hogy nem szabad a kínálkozó alkalmat elszalajtani, mivel jelentős állami támogatáshoz lehet jutni nyertes pályázat esetén, ráadásul az intézmény az önrész jelentős részét is vállalja. További információk a 17. oldalon közölt cikkünkben olvashatók.)

Településrendezési terv

Csak az új 10-es út Budapest és Vörösvár közötti szakaszáról született döntés

A Képviselő-testület elfogadta a 10-es út új nyomvonalát I. szakaszának (Budapestről a bevezető csomópontig, a 16, 4 km szelvényig) engedélyezési tervét.

(A várost elkerülő szakaszról egyelőre nem döntöttek a képviselők. Világossá vált azonban, hogy a testület tagjai közül többen határozottan ellenzik az engedélyezési terven feltüntetett jelenlegi nyomvonalat, és szeretnék, ha az távolabb húzódná a várostól.)

Összeállította:
Fogarasy Attila

Csatornaépítés

Jó ütemben halad a szennyvízcsatorna-hálózat befejező szakaszának építése Vörösváron. Az építők megközelítőleg a munka felével készültek el az idáig. A Műszaki Irodába több pozitív visszajelzés érkezett a lakosság részéről az elvégzett munkára vonatkozóan. A kevés számú kritikai megjegyzést általában a műszak vagy a heti munka befejezése után történő események (pl. felhőszakadás) miatt kapták az építők, amikor nem voltak a helyszínen, és így nem tudták a károkat azonnal helyrehozni.

Szimeth Istvántól, a Műszaki Iroda vezetőjétől megtudtuk, hogy a beruházás során nem várt műszaki problémák is felmerültek, ezeket azonban egytől egyig sikerült megoldani. Egyes szakaszokat újra kellett tervezetni. Előfordulhat, hogy a vezeték optimális vezetése érdekében egy-két magántelek megvásárlására is szükség lesz.

Keresik a megoldást a szakemberek a Kálvária utca felső részének hálózatba kötésére. Az egyik lehetséges megoldás, hogy a gerincvezetékét a vasúti hídon keresztül hozzák át.

Útlista

Március 26-i ülésén a Képviselő-testület határozott arról, hogy részben hitelből, részben saját forrásból – összesen 230 millió Ft keretösszeggel – folytatja útépítési programját. Előzőleg egy képviselőkből és szakemberekből álló munkabizottság jelölte ki a térképen azt a 16 utcát, amelyet közlekedési, vízelvezetési és egyéb szempontok alapján a közeljövőben szilárd útburkolattal kellene ellátni. A Képviselő-testület által jóváhagyott listát áprilisi számunkban tettük közzé.

Nem kell hozzá szakembernek lennünk, hogy megállapítsuk: a határozatban megjelölt

összes utcára sajnos nem futja a jelenleg rendelkezésre álló összegből. Mivel a lista egyben a megvalósítási sorrendet is tükrözi, a lentebb felsorolt utcák lakóinak kevesebb az esélyük arra, hogy még ebben az évben aszfaltúton közlekedjenek. Igaz, 2002-ben már a lista legelőjén lesznek!

Ahogy az lenni szokott Vörösváron, bármilyen információval kapcsolatban azonnal megjelennek a találgatások is. Néhány nappal az újság megjelenése után azt kérdezte tőlem egy ismerősöm: „Igaz-e, hogy már megváltozott a lista, és a Pozsonyi utca előbbre került?”

Ki kellett hogy ábrándítsam: vágynak és nem valóságának értékelve értesülését.

Mindenesetre utánajártam a dolognak, ám az illetékesektől határozott választ kaptam: az utcajegyzék nem változott. Ha csak valami előre nem látott műszaki probléma nem jön közbe, az elfogadott menetrend szerint fogják leaszfaltozni a megnevezett utcákat.

A Képviselő-testület hamarosan pályázatot ír ki a beruházásra. A munkálatok a közbeszerzési eljárás lezárultával kezdődhetnek meg.

Fogarasy Attila

Felhívás mezőgazdasági termelők részére

A tüzelhalás (erwinia amylovora) 1996-os megjelenését követően 2000-ben Pest megyében is rendkívül erős kártétellel a megye 10 gyümölcsösében jelent meg a betegség. Ha virágzás idején kedvező lesz az időjárás, várható, hogy ismét nagy károk keletkeznek.

Fel kell készülni, és minden lehető intézkedést, védekezést meg kell tenni a károk megelőzése érdekében. **A fertőzött gyümölcsösökben a tüzelhalás ellen a 2000. évi XXXV. tv. r. és a 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet szerint kötelező védekezni.**

Most a tavaszi metszést, fatisztogatást követően valamennyi veszélyeztetett alma-, körte-, birs-, naspolyaültetvényt részlettel szerez (Cuproxtat FW, Champion 50 WP, Kocide 2000, Bordóilé FW stb.) kell permetezni fehér-, illetve pirosbimbós állapotig.

Ahol az elmúlt évben beigazolódott a fertőzöttség, ott almában, körtében virágzaskor a MARYBLTY előrelézési program szerint kétszeri védekezést kötelező elvégezni Erwin 25 WP, Streptomycin 20 WP készítménnyel. Az első védekezést az előrelézés szerint hajtsuk végre, majd azt a teljes virágzásban meg kell ismétlni. Ahol még nem volt a múlt évben fertőzés, ott ajánlatos, különösen a múlt évben fertőzött üzemek közelében Kasumin 2 L-lel vagy Aliett 80 WP-vel védekezni. A hajtásfertőzés megakadályozása végett a permetezést ezekkel a szerekkel meg kell ismétlni. A védekezést ezzel nem szabad abbahagyni. Leghatékonyabb a védekezési eljárás, ha rendszeresen ellenőrizzzük a fákat. A virágzást követően a megbarnult, elszáradt fertőzött virágzatot el kell távolítani, és meg kell semmisíteni. Később a fertőzött hajtásokat, vesszőket többször kell eltávolítani. Esetleg fertőzött gallyakat, ágakat 30-40 cm-rel mélyen visszametszve az egészséges részzel kell eltávolítani. A sebeket sebkezelővel le kell zárni, és a levágtott részek égetésével meg kell semmisíteni.

A fertőzést gyanú esetén is a fenti törvény értelmében a tulajdonos köteles bejelenteni a Fővárosi és Pest Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálatnak.

Heider László jegyző

POLGÁRMESTERI KÖZLEMÉNY

Bányatavaink sorsáról

Tisztelt Vörösvári Polgárok!

Idő hiányában nem tudtam fogadni az újság felelős szerkesztőjét, ezért az alábbiakban olvasható, írásban föltett kérdéseire ezúton válaszolok:

„– A Képviselő-testület határozata értelmében Önnek szerződést kellett volna kötnie a helyi horgászegyesülettel a bányatavakra vonatkozóan, mi hátráltatja a szerződés aláírását?”

– Önnek milyen elképzelései vannak a bányatavak hasznosításával kapcsolatban?”

Mint ismeretes, a vörösvári bányatavak (Slótyik) a szénbánya működése során keletkeztek, az abból hiányzó homoktérfoogat talpunk alatt, a felszínre hozott szén helyén van.

Ezek a tavak településünk gyöngyszemei lehetnének, ha közel 50 éves fennállásuk során gondos gazdára találtak volna. Mai fejlettségükkel a tavak a város parkjai sorában, ligetes erdő közepén, gondozott sétautak, pihenőpadok, kandeláberek kiépítésével polgáraink és az ide látogató vendégek számára a pihenés és kikapcsolódás színterei lehetnének. Itt lenne lehetőség sétálni, csónakázni, horgászni, urambocsa fürödni, és ezt követően egy árnyas kisvendéglő teraszán kellemesen megvacsozni. Ez ma már csak álom, mert:

– A tavak partján létezett – a vörösváriak tulajdonában megmaradt – szőlőskerteket az akkori Tanács kb. 30 éve kisajátította, és nem vörösváriak számára üdülőtelleknek adományozta tartós használatba, minimális összegért. Ezzel megszüntette azt a lehetőséget, hogy a tavak széles környéke nyilvánosan és mindenki által használható közpark, vagy liget legyen.

– A tavakat horgászati célra használó helyi vörösvári bányászok és falusi polgárok mellett felfedezték a budapestiek is azzal a felismeréssel, hogy elegendő horgászegyesületi tagságot szerezni, azt követően pedig bódé építésével ingyen vízparti üdülési lehetőségre van mód. Hogy ki építette az első horgászbódét, arról nincs sem engedély, sem bármilyen dokumentum, ami igazolhatná, hogy azok jogosan épültek az önkormányzat területére. Az önkormányzat, mint tulajdonos és a horgászegyesület között nem lehet fel semmilyen tulajdonhasználati szerződés, sem a bódéokra építési engedély. 1991-ig az általános jogviszonyok a Magyar Állam tulajdonát ismerték el itt is, és a település tulajdonkezelői jogát. Vélhetően a horgászegyesület halászati joga is a Magyar Állam és az egyesület közötti jogviszonyból eredeztethető. Az 1991. évi XXXIII. törvény alapján a Magyar Állam tulajdonában lévő tavak tulajdonjogát átadta a területileg illetékes önkormányzatoknak, a tavak halászati jogát azonban nem.

– A jelenleg érvényes Rendezési Terv valamennyi tó vízpartjától számítva 3 méteres védősávot tartalmaz abból a célból, hogy e sáv

mentén a tó körbejárható legyen. A körbejárhatóságot jelenleg a bódék akadályozzák, és szintén akadályozzák e védősávon belül azt, hogy a parttól elfelé lejtő sáv külső szélén csapadékelvezető árok épüljön, és ezzel elkerülhető legyen a szennyzódás tavakba való bemosódása. E Rendezési Terv végrehajtása a valódi politikai akarat és a következetes hatósági magatartás hiányában meghiúsult. Vélhetően ma is érvényes az az 1993. évi adat, hogy a bódétulajdonosok közül 57 pilisvörösvári és 113 más lakóhelyű polgáré. A jelenlegi helyzet megítélése horgász-sportszerűségi szempontból, vagy közegészségügyi vizsgálata vélhetően érdekes eredményt hozna. A hozzám érkező vélemények egy része helyesli ezt az állapotot, más része a bódéváros létezését esztétikailag, és környezet szempontjából rombolónak tartja, és nehezen tudja elképzelni, hogy mennyire sportszerű bódéból sörösüvegek kíséretében sporthorgászni.

Új helyzetet teremtett az 1999. évi CXIX. törvény, amely lehetővé tette, hogy a halászati jogot a tulajdonos (Önkormányzat) önállóan gyakorolja.

A Képviselő-testület elé vitt előterjesztésében azt javasoltam, hogy a halászati jogot kérjük meg, majd azt pályázat útján adjuk bérbe. Az erről szóló határozat ugyan nem tartalmazta, de a tárgyalás során egyértelművé vált, hogy a Képviselő-testület a kiírandó pályázatban a pilisvörösvári Horgászegyesületet preferálja, azonban elő fogja ím, hogy a pályázat megnyerésének feltétele a bódémentes horgászás.

Szakértő igénybevételével a pályázatot benyújtottuk, és miután ennek jogvesztő határideje volt (2000. december 31.), a nyár végén jutott tudomásunkra, hogy apró hiánypótlások mellett a helyi horgászegyesülettel kötött kártalanítási elszámolást is le kell adni. Ezt az elszámolást az egyesület összesen 42 mFt-os végösszeggel november 22-én bocsátotta rendelkezésünkre.

Ezt az egészségajánlatot a Képviselő-testületünk nem fogadta el, és úgy határozott, hogy terjesszünk egy olyan szerződés-tervezetet az egyesület elé, amelyik azt tartalmazza, hogy a két félnek követelése egymással szemben nincs, a város a halászati jogot a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumtól megigényli, a pályázat kiírásakor a Pilisvörösvári Horgászegyesületet előnyben részesíti. A bódé ügyében az önkormányzat a tulajdonosokkal külön tárgyalást kíván folytatni. Ezt a megállapodás-tervezetet részemről aláírva december 20-án az egyesületnek megküldtem, és azt december 28-án az egyesület vezetőségével megtárgyaltuk. A tárgyalásról készített jegyzőkönyvben a horgászegyesület vezetői kijelentették, hogy a tervezetet alapvetően nem tudják elfogadni, mert az nem szolgálja a horgászok érdekeit és nem is veszi figyelembe. Módosított javaslatot nem tudtak szolgáltatni, csupán azt ígérték, hogy 2001. január 9-ig tervezetet adnak le. Tehát gyakorlatilag nem jött létre egyezés december 31-ig, és ezzel

Pilisvörösvár önkormányzata jogvesztő határidő miatt elvesztette azt a lehetőséget, hogy a halászati jogot megkapja, és azt egy kiírt pályázat után kedvezményezetten, de adott feltételek mellett a Pilisvörösvári Horgászegyesületnek bérbe adja.

Ezzel az a helyzet állott elő, hogy a halászati jogot a Magyar Állam fogja pályáztatni, amelyen nem vörösvári pályázók is elindulhatnak (de az önkormányzat is) és a vörösvári horgászoknak ilyen szempontból élesebb versenyhelyzetben kell megszerezniük a halászati jogot.

Tisztelt Vörösvári Polgárok!

A fentiekben a felelős szerkesztő első kérdésére megválaszoltam.

A második kérdésre azért nem kell válaszolnom, mert eddigi kezdeményezéseim az Általános Rendezési Tervben, illetve a halászati joggal kapcsolatban egyértelműen bemutatják és megismerhetővé teszik, ezzel kapcsolatos véleményemet. Azonban mint olyan vörösvári polgár, aki számára fontos a Slótyik környezete és – gyerekkoromban még meglévő – tiszta állapota és annak megtartásáért érzett felelősség, kérdeznem kell, hogy mi lesz e tavak jövője. Tud-e ismét az egyszerű bányászok és átlag pilisvörösvári polgárok számára olyan horgászó-, fürdőző-, sétálóhely lenni, amire az én korosztályom gyerekkorából még emlékszik? A vörösvári bányásznak nem volt szüksége bódéra, hiszen sihta után megebédelt, szundított egyet, majd hogy elszabaduljon az asszonytól, leugrott horgászni. Sörét otthon itta meg, szükségét akár kicsi, akár nagy volt, otthon tudta elintézni.

Kérdezem, mindez hogy zajlik a bódék belsőjében? Mérnökként azt tudom, hogy egy család teljes víz-ellátás mellett durván napi 600 liter szennyvizet termel. A bódékban nincs folyóvíz, de ismereteim szerint laknak, főznek és éjszakáznak benne. Vegyük csak egy tizedét a folyóvízes szennyvíztermelésnek, akkor is 60 liter keletkezik a bódékban naponta. Tételezzük fel, hogy ennek csak 1/3-a kerül a tóba, az is 20 liter bódénként, naponta.

Az 1993-as adatot figyelembe véve 57 vörösvári tulajdonú bódé, 113 más lakóhelyű tulajdonosú bódét véve és feltételezve, hogy a vörösváriak most is otthon végzik szükségleteiket, akkor is naponta 113 x 20 liter = 2260 liter, azaz 2,2 m³/nap szennyvízzel kell szennyezni a tavakba, és akkor még nagyon finomak voltunk. Hogy ez mit jelent egy hétvégén és éves viszonylatban, azt bárki kiszámolhatja. Ennek az iszonyú méretű szennyezésnek a hatása már látszik a tavakon, mert a túlzott tápanyagbevitel meggyorsította az algák, vízinövények, békalencse elszaporodását. A tó eutrofizálódik. Csak idő kérdése – ha minden így folytatódik –, hogy a felszaporodott szerves anyag egy jó meleg augusztusi napon beindul, és gázaival az összes élőlényt megöli. Garantáltan nem lesz gondunk a halászati joggal. De ez már a legfeljebb arra kirándulni járó polgárokat messziről fogja zavarni, ez a belterjes televény nem az ő felelősségük.

A helyzet mindaddig nem fog változni, míg egységes politikai akarat és következetes hatósági magatartás el nem érhető a város vezetőségében.

Botzheim István
polgármester

Válasz kapásból

„Úgy érezzük, a Polgármester Úr hangulatkeltő cikket írt, amely rossz fényben tünteti fel a horgászokat. Ezt határozottan visszautasítjuk... Egyesületünknek nem felelőtlen, rendetlen emberek a tagjai, hanem természetet szerető, becsületes polgárok.”

Tavaink létrejötte többé-kevésbé ismert. A bánya bezárása után az itt található homokkal töltötték fel iszapolás útján a vákatokat, termeket, ahonnan korábban a szemet kifejtették. Ily módon keletkeztek tavaink még a II. világháború előtt. A részben forrásokból, részben csapadékból származó jelentős mennyiségű víz lassan feltöltötte a kibányászott homok helyét. Sajnos egy kis hibával, mert a gépeket, eszközöket, amivel a homok kitermelését végezték, csak részben szerelték és szállították el, nagyon sok eszköz maradt a homokgödörökben. Ezek lassan víz alá kerültek. A tereprendezés és a környék rendbehozatala a háború kirobbanása miatt elmaradt.

Azóta a horgászok társadalmi munkával és saját anyagi áldozatvállalással sok mindent helyrehoztak és létesítettek. Mindez nem elhanyagolható teljesítmény. Pénzbeli támogatást soha senkitől nem kaptunk. Eszköztámogatást különböző vállalatok nyújtottak nekünk. Erkölcsei támogatást inkább engedélyek formájában kaptunk, amelyek szükségesek voltak a munkák elvégzéséhez.

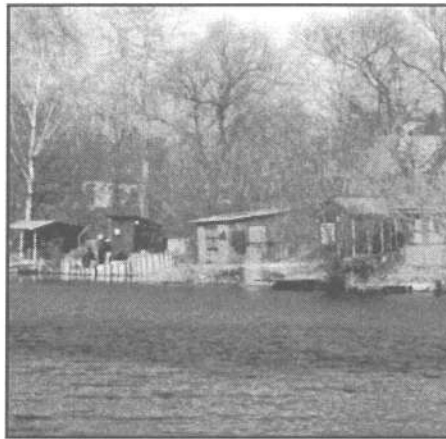
Semmi akadályja nincs annak, hogy a területen sétáló-, kocogóutakat létesítsenek, hiszen óriási terület. Elférne itt fű, fa, bokor egy egész arborétumra való, van a területen kiskocsmának való hely is. De figyelembe kéne venni az érvényben lévő törvényeket is. Mert tudomásom szerint, mindennemű bányatóban fürdeni tilos és életveszélyes. Az más kérdés, hogy ezt a törvényt a fürdőzők nem veszik figyelembe, és a törvényt betartatása is gond volna. A törvény előírja az adott önkormányzatok feladataként a figyelmzettető táblák elhelyezését. Jelenleg ez sincs megoldva.

A 7/1997. (VI. 16.) önkormányzati rendelet a tavakat védetté nyilvánította, a vizekben élő védett állatvilággal együtt, és a vízparttól számított 150 m-es körzetben a növényzetet és az ott fellelhető állatvilágot. A horgász szereti és védi a környezetét. De mivel a tavaink körbe vannak véve lakóövezetekkel (egy része a városhoz tartozik, másik része víkendterület), nagyon sokan a kommunális és egyéb hulladékot, törmeléket vagy valahol a környéken, vagy egyenesen a partoldalokon helyezik el, nem törődve a környezettel. Sőt vannak, akik a szennyvizüket is a tavainkba engedik, közvetlenül vagy közvetve. Többször jeleztük a törvényeseket, az volt a válasz, majd a csatornázás után ezek meg fognak szűnni. Én nem vagyok ilyen optimista.

A bódék tulajdonosainak arányát, hogy ki vörösvári, és ki nem, szerintem nem lehet megállapítani úgy, ahogy a polgármester úr tette, mert ez állandóan változó. Az egyesület sohasem foglalkozott ezzel a témával, hiszen a bódék magántulajdonok, csak annyira a feltétel, hogy egyesületi tagnak lehet a vízparton bódéja.

A pályázattal kapcsolatos okfejtés vagy megállapítás nagyon rossz magyarázat, mert a polgármester úr egyszerűen eltekintette az időt, és úgy vettem észre, hogy kényszerhelyzetbe akarta hozni az egyesületet. Mivel nem kezdte meg időben a tárgyalásokat, és nem maradt ideje a képviselők korrekt tájékoztatására, információ hiányában rengeteg félreértés

támadt, és fontos kérdések maradtak nyitva. Erről magam győződtem meg a 2000-ik év utolsó képviselő-testületi ülésén. A közel egy órányi – nem egészen parlamentáris körülmények között zajló – vitában ez világossá vált. A testület felvilágosítása után a képviselők a törvény adta lehetőséget figyelembe véve megállapodtak azokban az irányelvekben, amelyek az egyesület számára is elfogadhatóak lettek volna. De mire a megállapodás-tervezetet az

egyesület megkapta, az már egyáltalán nem tükrözte azt, amit a képviselők megszavaztak és irányadónak tartottak. A megállapodást így nem tudtuk figyelembe venni, mert „nesze semmi, fogd meg jól alapon” nem lehet egy közel ötszáz fős egyesület sorsáról dönteni.

Az egyesület vezetősége kidolgozott egy tervezetet, amely szerintünk elfogadható lett volna mindenki számára. Hivatali időben elvittük a Polgármester Úrnak, de sem ő, sem a titkárnője nem volt a hivatalban, mivel temetésen voltak. Ezért átadtam egy példányt egy hivatali dolgozónak, de erre még a mai napig sem kaptunk választ.

A rendezési tervről csak egy pár gondolatot szeretnék említeni. A terv nem vesz figyelembe számos olyan tényezőt, amelyek nélkül megvalósítása, ügyszólván kétes. Nem veszi figyelembe a védett állatokról szóló törvényt. Az országos törvény előírja a védett állatok élőterét, ivó, szaporodó, fészkelő helyének sérthetetlenségét. Nem készült tanulmányterv (én legalábbis nem tudok róla) arra vonatkozóan, milyen megoldásokat alkalmaznának a víz alatti partszakasz megerősítésére, mert e nélkül sétányt építeni a vízpartra, felelőtlenségnek tartom.

A víz alatti partszakasz televan meglepetésekkel. Tudják-e például, hogy a Nagy-tó bányatelepi része sokáig szeméttelpele funkcióit töltötte be? Csak akkoriban még nem volt műanyag és vegyszer, de volt salak – mert még szenes kályhával tüzelt mindenki –, törött üveg, cserép, bögre, lyukas fazék, lábos, és még kitudja, mennyi minden. Ezek még ma is fellelhetők a partoldalban. Nagyon sok háborús lövedék, robbanóanyag lett bedobálva a vízbe. Elmondások szerint még teherautó is, amit a német csapatok visszavonulásakor nem tudtak elvinni üzemanyag hiánya miatt. Van-

nak vízpart feletti területek, ahol több méter magasságban a talajvíz folyamatosan szivárog. Azon a környéken állandósult egy mocsaras szakasz. A víz alatti-feletti part védelme, több ezer köbméter föld kitermelése, a vízpart kialakítása, a betonozás és a kandeláberek kiépítése szerény becslések szerint is meghaladná az egymilliárd forintot. Ez túl sok terhet rakna a vörösvári polgárok vállára. Kinek a számára épülne? Van-e rá akkora igény, hogy az megérje? Biztos vagyok benne, hogy ki fog alakulni egy park a tavaink körül – de nem azzal a fel-fogással, hogy az én gondolatom az egyetlen.

A polgármester számítása a szennyvízképződésről szinte nevetséges, mert nem ismeri a körülményeket. Napi 20 liter szennyvíz bódéként? Egy-egy bódétulajdonosnál éves viszonylatban, ha leszámítjuk a telet, a tilalmi időket, meg hogy dolgozó emberekről van szó, a polgármester által kiszámított időnek, csak töredékét lehet alapul venni. Megmosolyogni való tehát a számítása. Nem tagadjuk, hogy vannak vécék néhány bódé mellett, de azokban műanyag hordók vannak elhelyezve, amiből nem szivárog semmi a talajba. Ha nagyon muszáj, bekéredzhetnek valamelyik magán vagy víkendházba, de ott van még a kocsmák két illemhelye is.

A számításokat ott kellett volna kezdeni, hogy a tavak vízgyűjtő-területén csatornázás hiánya miatt, hány emésztőgödörből szivárog a mosószer, az olaj, különböző háztartási oldó- és marószerek, savak: ezek az igazi szennyező anyagok. Az 1985-ös megállapodás értelmében építőipari anyagokat kellett volna biztosítani az önkormányzatnak, hogy az egyesület illemhelyeket létesíthessen a horgászok számára, ezeket az egyesületnek kellett volna megépíteni és karban tartani, továbbá a hivatalnak kellett volna szippantatni.

1985 óta a bódétulajdonosok adót fizetnek, ebből a 16 éve befolyt összegből vajon hány illemhelyet lehetett volna építeni? Erről egy szót sem szól a Polgármester. Azt sem említi meg, hogy a közelmúltban épített utak végei is úgy lettek kialakítva, hogy a tavakba ömlik a csapadékvíz a hordalékaival együtt, és még a partot is elmossa. Ezeket ki tervezte és ki hagyta jóvá a beruházásokat ilyen formában.

Úgy érezzük, a Polgármester Úr hangulatkeltő cikket írt, amely rossz fényben tünteti fel a horgászokat. Ezt határozottan visszautasítjuk. Egyesületünknek soha senki előtt titkolni valója nem volt, nyitottak vagyunk mindenki számára, és válaszolunk minden kérdésre. Egyesületünknek nem felelőtlen, rendetlen emberek a tagjai, hanem természetet szerető, becsületes polgárok, gyerekek, tisztességben megőszült nyugdíjasok, közismert vállalkozók, újságírók, színészek, színházi szakemberek, tanárok, mérnökök és orvosok, még honvédelmi miniszterünk is volt, és még sorolhatnám a rendőröket, katonatiszteket, és ki tudná számba venni az egész jókedvű, környezetét szerető társaságot.

Azért mert valakinek a hobbija a horgászat, attól még nem rosszabb ember, és ha megiszik a tóparton egy-két pohár sört vagy bort, attól még ember marad.

Egyesületünk a környéken a legnagyobb horgászegyesület. Több mint fél évszázada dolgozunk azon, hogy megőrizzük tavaink egészségét. Reméljük, hogy még nagyon-nagyon sokáig egészségesek is maradnak. Reméljük, megépül egy szép park is, és békeségben, vádaskodások nélkül mindenki örömet lel majd benne.

Havas Ferenc, az Egyesület elnöke

Iszaphirkózás

Nemsokára megtelik az ideiglenes tároló

A kilencvenes évek elején nagy lendületet vett a szennyvízcsatorna-hálózatok kiépítése Magyarországon. A csatornával együtt szennyvíztisztító-telepek épültek. A biológiai tisztítás végtermékével, a szennyvíziszappal azonban még sok helyütt nem tudnak mit kezdeni az üzemeltetők. Vörösváron – ahol idén a belterület túlnyomó része örvendetes módon csatornázottá válik – ez szintén komoly problémát jelent. Cikkünkben néhány megoldást mutatunk be.

Magyarországon a szennyvíziszapok elhelyezésére az elmúlt években lényegében három módszer alakult ki. A legkezdetlegesebb a szennyvíziszap szeméttelpeken való elhelyezése. Ez egyáltalán nem nevezhető környezetbarát megoldásnak, nem csoda, hogy minden európai uniós normának ellentmond.

(Sajnos Vörösvár is ebben a helyzetben van. Az iszapot a megtelt és rekultivációra váró szeméttelpeken egy ideiglenes tárolóban helyezik el. Ráadásul 1-2 hónapon belül ez is megtelik.)

Egy másik egyszerű és korszerű módszer a 3-15 százalék szárazanyag tartalmú szennyvíziszapok kezelésére és elhelyezésére az injektálás. Ennek lényege, hogy az iszapot közvetlenül a termőföldbe juttatják. Természetesen szigorúan be kell tartani a megfelelő előírásokat. (Magyarországon a 9003/1983. MÉM-EüM-OVH együttes rendelet szabályozza a szennyvíziszapok termőföldön való elhelyezését.)

A harmadik módszer a komposztálás. Ezen belül is több technológia alakult ki. A piliscsai szennyvíztisztító telepen lévő komposztálóban ún. gyorskomposztálást alkalmaznak az iszap kezelésére. A technológia lényege, hogy az iszapot egy hőszigetelt betonból készült, szakaszos üzemű ún. fermentációs kamrában, folyamatosan ellenőrzött körülmények között komposztálják. A folyamat során a mikroorganizmusok lebontják a szerves anyagokat, miközben hőt, széndioxidot és vizet szabadítanak fel.

Másfajta technológiát alkalmaz a Pyrus-Rumpold Környezetvédő és Szolgáltató Rt. (Ennek egyik leányvállalata a Rumpold-Bicske Kft.) Az iszaphoz növényi hulladékot, faaprítékot és fűrészport kevernek, ennek következtében szilárdabb szerkezetű anyagot kapnak, amelyet jobban átjár a levegő. Ezt az anyagot 2-3 méter magas, 4-5 méter széles és 20-40 méter hosszú, többrétegű fóliával letakart, levegőztető csövekkel és ventilátorral felszerelt prizmákba rakják. A speciális fólia lehetővé teszi a szellőzést, de nem engedi át a nagyobb szerves molekulákat, így a prizmák szagtalanok. A prizmákban 70-80 fokos hőmérséklet uralkodik, amelynek következtében

a baktériumok elpusztulnak. A folyamatot számítógép vezérli. Néhány hét után a prizmákat szétszedik, és kirostálják belőle a szilárdító anyagot. Az így kapott komposzt jól használható a kiskertekben, de ipari takaróföldnek is kiváló, különösen a tájsebek begyógyítására.

A Pyrus-Rumpold Rt. idén januárban végzett egy kísérletet arra vonatkozóan, fel lehet-e dolgozni a vörösvári szennyvíziszapot ezzel a módszerrel. Mintegy 120 m² iszapot szállított

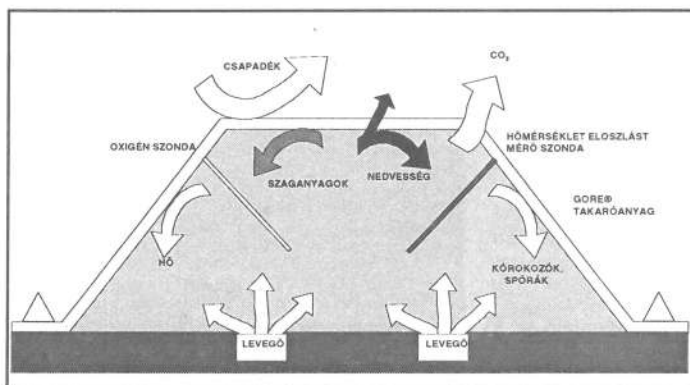
elfogadhatónak. Szerinte a viszonylag sűrűn lakott területen nem lenne szerencsés egy szaghatásokat teljesen ki nem küszöbölő üzem létesítése.

Horváth Miklós, a Városgondnokság vezetője mind a komposztálást, mind az elszállítását jó megoldásnak tartja. Bármelyik mellett tör is azonban lándzsát a képviselő-testület, komoly beruházással kell számolni. Az elszállításához ugyanis fel kell újítani és bővíteni kell a szennyvíztelep iszappréselő részlegét, hogy növekedjék az elszállítandó anyag szárazanyag-tartalma. A gazdaságos szállítás érdekében meg kell oldani, hogy nagyobb konténerekkel is be tudjanak állni a présgépekhez.

Egy tavaly februárban készült előterjesztés

Péter, a Műszaki Iroda korábbi vezetője készítette – a csabai komposztálóba történő szállítást tartotta a legjobb megoldásnak.

Horthy Tibor, a piliscsai szennyvíztelep vezetője továbbra is megoldhatónak tartja a vörösvári iszap befogadását és komposztálását, ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy az Vörösvárnak várhatóan ez túl sokba kerülne. Csabán nincsenek ipari létesítmények, ezért

A komposztáló prizma működési elve

A kész komposztot megvizsgálta az Országos Közegészségügyi Intézet és a velencei Növény és Talajvédelmi Állomás. A vizsgálat eredményei igen kedvezőek voltak.

A cég elképzelései közt szerepel, hogy Vörösváron is létrehozzon komposztáló telepet. Erre alkalmas lenne a rekultiválásra való szeméttelpe, amelyen hat darab prizmát tudnának kialakítani. A prizmákban érlelt komposztot

az iszap nem tartalmaz nehézfémekkel terhelt vörösvári iszapot viszont a szigorú környezetvédelmi előírásoknak megfelelően rendszeresen laboratóriumi vizsgálatnak kellene alávetni, és ez rendkívüli módon megrágná a komposztálást. (A Pyrus-Rumpold által elvégzett laborvizsgálatok szerint ugyanakkor a vörösvári szennyvíziszap nehézfém-tartalma nem magas, ezért iszap komposztálásra alkalmas.)

A vörösvári képviselő-testület az utóbbi egy évben érdemben nem foglalkozott a kérdéssel, így nem is született döntés az iszap elhelyezésére vonatkozóan, ahogy a szennyvíztelep esetleges bővítésének kérdése is lóg a levegőben.

Az sem kizárt, hogy a képviselők a telep koncesszióba adása mellett döntenek. Többek között Horváth József, a Pénzügyi Bizottság elnöke is ezt tartaná a legjobb megoldásnak, ebben az esetben az iszapkezelés problémájával is a pályázaton nyertes üzemeltetőnek kellene megbirkóznia.

(Természetesen a polgármester véleményét is kikértük a témában, ő azonban bokros teendőire való hivatkozással elhárította a választást.)

Látványnak is elborzasztó: az ideiglenes iszaptároló a megtelt szeméttelpe egyik eldugott sarkában

fel lehetne használni a rekultiváció során. A cég számára a komposztáló létrehozása és üzemeltetése azonban csak akkor lenne kifizetődő, ha a vörösvári mellett még 2-3 környékbeli település szennyvíziszapját is fogadhatnák.

Szimeth István, a Műszaki Iroda vezetője szerint a városnak kedvezőbb lenne, ha a szennyvíztisztító telepen alakítanák ki a komposztálót, erre a megfelelő terület rendelkezésre áll. Ugyanakkor egy kisebb, csak a vörösvári iszapot kezelő üzem létesítését tartja

Az Európai Unióval kacérkodó országunkban egyre fontosabb kérdéssé válik a természetvédelem. Egyre több honfitársunk gondolja úgy, hogy a természet védelméért áldoznunk kell, s nem szabad rövidlátóan az olcsóbb, de a környezetet megterhelő megoldásokat választani.

A szennyvíziszap természetbarát kezelése országos probléma. Remélhetőleg nálunk olyan megoldás születik, hogy nem kell utána a szemünket, az orrunkat vagy történetesen a szánkát befogni...

Fogarasy Attila

Seb az Őr-hegy oldalában

Az erdészet újratelepítette a leégett erdőrészt

Ha Budapest felől jövünk hazafelé, szomorúan láthatjuk az Őr-hegy mély sebé, a tél vége óta éktelenkedő kényszer-tisztást. A tavaly májusi nagy tűz következménye ez. Valószínűleg néhány hajléktalan gondatlansága miatt égett le akkor több hektárnyi fenyves erdő a magasabbik hegycsúcs déli részén. Jó hír, hogy a Pilis Parkerdő Rt. azóta már újratelepítette a fákat.

Bizonyára sokan emlékszünk arra a néhány évvel ezelőtti napra, amikor a Nagy-Szénás lángokban állt. A hegy északi lejtőjének jelentős része vált a lángok martalékává, s mély seb keletkezett a hegyen, ami azóta is nyomban szembeötlik, ha kilépek házunk teraszára.

Erre gondolva, rossz érzésekkel kapaszkodom fel egy április végi napon városunk északi őrizőjére, az Őr-hegyre: vajon a száraz időjárás és az emberi gondatlanság előbb-utóbb lepusztítja a pilises dolomithegyek telepített erdőit környékünkön? Ki tudja? A globális felmelegedés tán nem lenne rá kellő ok, utóbbiról azonban sajnos rossz tapasztalataink vannak.

Szorongásom egyre nő a hegy felé menet. Útközben mindenütt: a viadukt utáni réten, az utcák szélén, a sínek mellett, az erdő alacsonyabban fekvő részein irdatlan mennyiségű szemét és sít rondul. A víkendházakból vidám zene szól, szépen megművelt kiskertekben friss virágok, zöldellő pázsit köszöntik az arra járókat. De nem sok idő marad a gyönyörködésre. Csahos házórzők rontanak a helyi édeneket őrző rozsás vaskerítésekre, dühödtlen ugatják az arra járó szemlélődőt. Néhány méterre a kerítések től és a mögöttük nyíló tulipánoktól, rozsdás konzervdobozok, aszfalttörmelék, megsántult ülőbútor, autóröncsök: minden, ami szem-szájnak (hány)ingere. Fölfelé a hegyen ritkulnak a szemétkupacok: ide már nem érdemes felcipelni a kiskertek fölősegit.

től néhány nappal később a következőket tudom meg:

– Az emberi gondatlanságból keletkezett tűz következtében 3 hektár területen a faállomány egyedei olyan károsodást szenvedtek, amely elkerülhetetlenné tette ezen fák kitermelését. Erre azért volt szükség, hogy az elvetett feketefenyő-magokból kikelő fiatal fenyőcsemeték kellő fényhez és életterhez jussanak a növekedésükhöz. Mivel a terület meredeksége és talajtani adottságai miatt rendkívül erózióveszélyes, szükséges volt a hordalékfogó gátak elkészítése is, melyekkel biztosítható a vékony termőréteg megtartása. Ezen munkák eredményeképpen és a természet hathatós segítségével egy-két hónap múlva 8-10 000 feketefenyő-csemete lesz található az elszenesedett fák helyén. A pilisvörösvári kopárok területén lévő feketefenyves-állományok talajvédelmi rendeltetésük, ezekben az állományok-

ban az erdészet csak az erdővédelmi okokból feltétlenül szükséges fakitermeléseket végzi el, a faanyaggyerés ezeken a területeken nem lehet célunk.

Az erdész szavait bizonyosan megnyugodva vehetik tudomásul azok a gyerekek is, akik a kényszerített szélén álló fákra maguk készítette rajzos plakátokat tűztek, rajtuk a német nyelvű felirat arra inti a fakivágókat: „Ne vágjátok ki a fákat, mert velük együtt elpusztulnak az erdő állatai is.” Főleg az aggodalmuk. Éppen a természet gyógyulása érdekében történt mindez...

A kis plakátok megjelennek ott is, ahol az az ágakra télen rárakódott jég miatt derékban kettétört néhány tucafa. Szomorú a pusztulás látványa: ám ezt ezúttal nem az ember okozta, hanem maga a természet. De majd itt is begyógyítjuk a sebeket. (Csekély jóvátétel ez a természettel szemben, az általunk elkövetett mérvénylerekért!)

Fönt a hegy tetejéről páratlan, sosem látott panoráma tárul elém: egész Vörösvár a lábaim előtt fekszik. Korábban a fáktól nem lehetett túl sokat látni, az egykor itt álló kilátót pedig már jó néhány éve lebontották. Kár, hogy párába burkolózik a völgy, micsoda pompás címlapfotó lehetne ebből...

Az északi oldalon ereszkedem le a hegyről. Utamat ismét szemétrakások szegélyezik. Az egyik útszéli kupacon rengeteg összelapított kutyakonzerves dobozt látok. Úgy látszik, a gazdinak egyedül csak a kutyuskája jelenti a természetet. A többi pusztuljon.

Beletúrok egy fadarabba a kupacba, hátha találok valamit, amiből azonosítani lehetne az illetőt. De semmit sem találok. Ahogy legtöbbször, a természetromláló személye most is homályban marad...

Fogarasy Attila

Fáktól az erdőt

Rendszeres olvasója vagyok a Vörösvári Újságnak. Már régóta figyelem a környezetvédők megnyilvánulásait. Ehhez a témakörhöz szeretnék hozzászólni, kicsit más megvilágításban. Öröndöztök, hogy a környezetvédők a gröbenzell példára hivatkoznak, és onnan vesznek példát, ahol ezt már régóta jól csinálják! Bocsánatot kérek, de mégis úgy néz ki, hogy a fáktól nem látják az erdőt. Ezt azért mondom, mert úgy tűnik, a mi környezetvédőink megelégszenek bizonyos segédrendőri feladatokkal. Úgy gondolom, az ő feladatuk egy kicsit több ennél. Az ő kompetenciájuk lenne az épülő város, a jövő utcaképeket esztétikai és funkcionális megtervezése!

A jelenlegi koncepció: ültessünk minél több fát és zöldet. Ezzel tökéletesen egyet lehet érteni. A kérdés: hogyan? Ugyanis Gröbenzellben a biológiai hátteret és a mobilizá-

ció mai igényeit hozták szinkronba, ez a dolog lényege! A dolgok mai állása szerint mindenki engedély nélkül, egyéni ízlésének, óhajának megfelelően ültet ki fákat, cserjéket azzal a céllal, hogy megakadályozza a háza előtti parkolás lehetőségét, ezt még tetézik kihelyezett bunkókkal, karókkal, betonrudakkal. Így keletkezett az elmúlt negyven évben a mai utcakép összevisszasága, és a jelek szerint így is folytatódik. Igaz, hogy lovas nemzet vagyunk, de gondolom, nem lóháton készülünk Európába! Vagy kelet felé akarunk Európába érni?

Az eredeti témára visszatérve: azt is szabályozni kéne, mit és hogyan lehet az utcán a végleges helyére kiültetni, de az ne önös érdeket szolgáljon. Ma, amikor egy ablakcseret engedélyeztetni kell, a közterületen még körültekintően kell eljárni, hogy a kiültetett fák valóban mindig ott is maradjanak, és ne akadályoztatás céljára legyenek kiültetve. Egy

város utcaképehez igenis a parkoló is hozzátartozik, de a fa alatt is lehet parkolni! Az üzlettulajdonosokat is meg lehet érteni, az élethez nem csak levegőre van szükség, és ha fát kell kivágni, az azért történik, mert itt soha nem volt megtervezve, hogy mit, hova és hogyan lehet. Ennek a szabályzatnak a kidolgozása lenne igazi feladata a környezetvédőknek. Kérem, nézzék meg a Fő út Volksbank és Közösségi Ház közötti szakaszát. Mintapéldája ez annak, hogyan nem szabad kinézni a városnak!

Itt hívom fel a figyelmet, ha egy rosszul elhelyezett fa eltávolításáért valakinek vért kell izzadnia, az már soha többé nem fog fát ültetni, de legalább is százszor meggondolja.

Befejezésül megismételtem: legyenek fák, legyen sok zöld, de mindenki öröme betartva egy gondosan a jövőt is be kalkuláló szabályzatot: Mit? Hová? Hogyan?

Stocker István

Jössz te még az én utcámba

Nyolc éve folyik a huzavona az új utcácska miatt

„A téma az utcán hever, csak le kell hajolni érte” – szoktuk mondogatni. – Még akkor is így van ez, ha az a bizonyos utca hivatalosan még nem létezik, a hozzá tartozó téma azonban lassan kamaszkorba jut. 1993 tavaszán fogtak össze ugyanis a Kápolna utca felső részében a páros számú házsoron lakók, hogy utat nyithassanak telkeik alsó végében. Az utcácska ügye azóta húzódik: kérvények, aláírások, ígéretek, jó szándék és gyanakvás. Mindennapi történet itt, Pannóniában.

Ossó Józseffel a fénysorompónál találkozunk egy kora tavaszi napon. Elindulunk a rét felé egy nevenincs szűk utcácskán. Gyerekkoromban gyakran tapodtam itt a homokot: a rét szárazabb részén volt a focipályánk. Amint leérünk a rétre, Ossó József megállít: elvileg nem mehetnének tovább, az az út innen kezdve hivatalosan nem létezik, magánterület. Nincs is rajta a térképen.

Püff, neked, gyermekkor – nézek végig a hajdani focipályánkra vezető földúton...

– Forduljunk inkább jobbra, ez itt a mi kis dűlőnk, amiből tán egyszer utca lesz...

Amint beljebb érünk, egyre sűrűbben kell kerülgetni a frissen nőtt bokrokat, fiatal fácskákat... Látszik, hogy errefelé nemigen járnak...

– 1993 májusában húszan írtuk alá azt a levelet, amelyben kérvényeztük, hogy itt, a telkeink végén egy új utcát nyisson az önkormányzat. Azok, akik a nevüket adták hozzá, arra gondoltak, hogy gyermekeik számára építési lehetőséget tudnak így biztosítani, s együtt marad a család. A százméteres telkek itt könnyen megoszthatóak lennének, az alsó telkek bejárata a megnyitandó új utcából nyílhatna.

Persze hallottunk olyan vélekedéseket is, hogy csak nyereszkedni akarunk a dolgon: elkötve vetélni az áldott vörösvári földet a pesti vélekedéseknek.

Vörösvár már csak ilyen – gondolom magamban – több rosszindulat terem itt, mint dudva. Pedig abból is akad épp elég, nézek végig a kertek alján. Valóban kihasználatlan szinte az egész domb itt, a tulajdonosok nem tudnak mit kezdeni a területtel...

– Utcanyitási kérvényünket az akkori Képviselő-testület jóváhagyta – folytatja Ossó József, miközben arrébb tol néhány szemtelén

fűzfafaát – és továbbította a Pesttervnek, hogy építse be az ART-be. Ez meg is történt. Ennek tudatában a következő évben nekiláttunk, hogy járhatóvá tegyük a vizenyős, mocsaras útszakaszt. Saját pénzünkön termésköveket szállítottunk ide és átlag négy méter szélesen feltöltöttük az utat...

Ennél többet azóta sem sikerült elérniük az utcanyitást szorgalmazóknak. Az ART nyomán részletes rendezési tervet kellett volna ké-

szíttetni, ám ez már túl kemény diónak bizonyult. 1996-ban a terület felső részének víkendház-tulajdonosai is csatlakoztak a Kápolna utcaiakhoz, s kérvényt írtak az önkormányzathoz, a tervezett út meghosszabbítása érdekében. Az út így az egykori patak vonalát követve egészen vasúti sínekig tartana. A kérvényt aláíró 19 tulajdonos természetesen vállalta, hogy az utcanyitáshoz szükséges területről az önkormányzat javára lemondjon. A vikendtulajdonosok ezen kérelme az előbbieknél még több problémát vet fel, a létesítendő utca ezen a szakaszon ugyanis már külterületen haladna.

Idén áprilisban a Kápolna utca 52. és 102. között lakók újabb kérvényt nyújtottak be az Önkormányzathoz, amelyben megismételték korábbi kérésüket, s talán ezúttal sikerrel járnak. Annál is inkább, mivel a Településrendezési Tervet is várhatóan az év végéig elfogadják a képviselő-testület.

Váradi Zoltánné, a Műszaki Iroda építészhatisági előadója szerint a Kápolna utcaiak nyitott kapukat döngöttek. A Hivatal nincs ellene, hogy az új utca megnyíljen, de meglehetősen összetett problémával állnak szemben. Az út tengelye ugyanis a belterületi határon van, a fele külterületre esik, mégpedig olyan részre, amelyre részletes rendezési tervet kell készíteni. A dolog itt akadt el eddig. A megoldás most mégis egyszerűnek tűnik: a készülő új rendezési tervben az utat kívül kell húzni az RRT-kötelezettség alól, így elhárulhatna az akadály a megnyitása előtt.

A Kápolna utcaiak tehát ismét reménykedhetnek benne, hogy elképzelésük megvalósul.

Az új út mentén talán néhány év múlva tényleg házak emelkedhetnek, családok telepedhetnek le. Példát mutatva egyben civil kurázsiból: hogy a paragrafusok, a bürokrácia dzsungelében mégis csak tisztást nyithatunk közös összefogással és akarattal.

Fogarasy Attila

Napirenden a Településrendezési terv Észak-keleti átjáró?

Április 23-i ülésén a Képviselő-testület napirendre tűzte a Településrendezési terv munkaközi anyagát. Külső szemlélőként úgy éreztem, hogy – sportnyelven szólva – a képviselők nem tudtak „fogást találni” rajta. Jószerivel azt sem igen tudták eldönteni, milyen tematika szerint tárgyalják meg a meglehetősen nagy anyagot. Többen hosszasan fejtegették véleményüket – „nem baj, ha nem jutunk előbbre, de legalább kibeszéljük magunkat alapon”. Végül aztán abban állapodtak meg, hogy a 10-es úttal kapcsolatos döntéshozatalra koncentrálnak.

Hamar konszenzus alakult ki a Vörösvártól Budapestig tartó szakaszról (Budapesttől a bevezető csomópontig) és Képviselő-testület jóváhagyta ennek engedélyezési tervét.

Élénk vita alakult ki azonban a Szántó irányában húzódó elkerülő szakaszról. A napirendi pont vitája során egyre markánsabbá vált a Képviselő-testület – már korábban is hangoztatott – azon álláspontja, amely szerint hiba lenne az elkerülő utat a jelenleg elfogadott, engedélyezett terv szerint megépíteni a Házi-réti-patak völgyében. A képviselők

többsége most, úgy tűnik, jobban szeretné, ha a várostól távolabb, a patak völgye fölé emelkedő domb tetején haladna az út.

A TRT-t készítő Pestterv jelenlévő szakemberei ezt hallván fejcsóválva lobogtatták meg a PEMÁK levelét, amelyben feketén-fehéren írva nagyon beláthatatlan következményei lennének, ha Vörösvár nem hagyná jóvá a jelenlegi nyomvonalat. Többek között az, hogy további 2-3 évvel vetné vissza az út megépülését.

(Öszintén szólva, egyelőre magam sem látom tisztán, milyen szakmai vagy érzelmi indokok alakították ki a Képviselő-testületen belül ezt az álláspontot, s kíváncsian várom, hogy újra napirendre tűzzék a témát.)

Ahogy a Pesttervet mehökkentette a képviselők véleménye a nyomvonalról, ugyanúgy a képviselők közül is többeket mehökkentett egy berajzolt átkötő út a Pestterv által elkészített Településszerkezeti terven. Ez az út a 10-es út jelenlegi és tervezett elkerülő szakaszát kötné össze az Ór-hegy és a Szabadságliget mögött észak-keleti irányban.

A Pestterv szakemberei szerint, ha nem épül meg ez az átkötés, akkor az elkerülő út Vörösváron nem fog sokat segíteni. A Piliscsaba irányából jövő forgalom ugyanis továbbra is áthaladna a városon. Az Ór-hegy mögötti átkötő út néhány száz méterrel hosszabb útszakaszt jelentene ugyan, mint ha a régi úton szelnék át a várost, a tapasztalat azonban az, hogy ma már az autósok nem távolság, hanem idő alapján közlekednek. Azaz, inkább választják a hosszabb, de rövidebb idő alatt megjárható útszakaszt.

Schuchman Péter, a Pestterv ügyvezető igazgatója szerint az átkötő utat azért jelölték be a térképre, mert e nélkül esélye sincs a városnak az átmenő forgalom kikapcsolására.

A TRT-n bejelölt átkötő út persze egyelőre csak egy ötlet, vagy ha úgy teszük, egy vas-tag, szaggatott vonal a vágyak és a valóság határán...

Találónan jegyezte is meg egy képviselő, mielőtt belemelegedtek volna az átkötő út optimális nyomvonaláról szóló vitába: „Álmokból nem kéne ilyen szinten vitázni.”

A képviselők így aztán további tárgyalásra elnapolták a témát.

(A további fejleményekről folyamatosan beszámolunk lapunk hasábjain.)

Fogarasy Attila

A Kertbarát Kör születésnapján

30 évvel ezelőtt alakultak meg hivatalosan

Borversennyel egybekötött jubileumi gyűlést tartott április 28-án a Közösségi Házban a Kovács László Kertbarát Kör megemlékezve hivatalos megalakulása évfordulójáról: napra pontosan 30 évvel a nevezetes esemény után...

A millennium évében tartott ünnepi gyűléshez hasonlóan ezúttal is sok neves szakember vett részt a rendezvényen, többek között dr. Szent-Miklós Ferenc, a Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetségének elnöke, Magyar Lajos, a szövetség titkára és Tóth Mihály, az Országos Borminősítő Intézet volt igazgatója. A rendezvényre az elmúlt évihez hasonlóan az ország távoli pontjairól is érkeztek küldöttségek kertbarát körök képviselőiben.

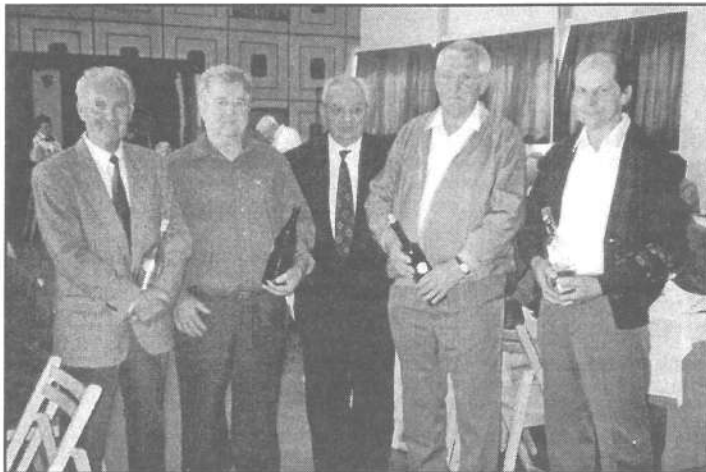
Schreck János, az egyesület elnöke ünnepi beszédében felelevenítette az elmúlt 30 év eseményeit, külön kiemelve dr. Kovács László érdemeit, aki a Kör munkájának első szakmai irányítója volt.

Az egyesületnek napjainkban kereken 100 tagja van. Az 1971-es 17 alapító közül hárman: Keszleri József, Schreck János és Wenczl István még ma is aktív tagok.

Dr. Szent-Miklós Ferenc hozzászólásában dicsérte az ország 270 kertbarát körének tevékenységét, hangsúlyozva, hogy akik megtermelik maguknak a zöldséget, gyümölcsöt, nem elégedetlenkednek a szupermarketek drágasága miatt, és ráadásul tudják, hogy amit elfogyasztanak, az milyen körülmények között

termett. Az országos szövetség elnöke dicséretben részesítette Schreck Jánost az elmúlt évtizedek során végzett szervezőmunkájáért, és oklevelet adott át azoknak a kertbarátoknak, akik legalább 25 éve tagjai az egyesületnek.

A hagyományos borversenyre az idén 45 fajta bort neveztek be a vörösvári kertbarátok.

A borverseny győztesei az egyesület elnökével. Balról jobbra: Keszleri József, Ludvig Károly, Schreck János, Pécs Pál, Krupp János

A 25 fehér fajtából 6 saját termesztésű szőlőből készült, a 20 félé vörösborból 12 származik vörösvári szőlőből.

A verseny zsűrije (amelynek ezúttal Altbäcker István, az egyik tavalyi győztes is tagja volt) a borok tisztaságát, színét, illatát, valamint ízét, zamatát vizsgálta. Tóth Mihály, a zsűri elnöke szerint igen jó úton jár a borászat Vörösváron, ezt bizonyítja az is, hogy az elbírált borok közül csak elvétve akadt egy-két hibásan kezelt.

És íme a borverseny eredménye:

A saját szőlőből készült fehér borok versenyében az első díjat Keszleri József érdemelte ki, míg vásárolt szőlőből Krupp János készítette a zsűri döntése szerint a legjobb nedűt.

A legkitűnőbb vörösbort saját szőlőjének terméséből Pécs Pál készítette, a vásárolt szőlőből készült legjobb vörösborett járó díjat az idén Ludvig Károly vehette át.

A közösen elfogyasztott ebéd után zenés délutánon szórakoztak a jubileumi gyűlés résztvevői.

(E sorok írója megjegyzi: érdemes öt meghívni a legközelebbi versenyre is, mivel eddig aki öt legelőször megkínálta borával – tavaly Altbäcker István, az idén Keszleri József –, az első díjas lett!)

Fogarasy Attila

Szent Flórián ünnepén

Felszentelték Turtsányi Attila emléktábláját

Május 3-án a Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület hagyományainak megfelelően megemlékezett a tűzoltók védőszentjére, Szent Flórián napjáról. A Városháza udvarán, a tűzoltószertár előtt rendezett ünnepségen részt vett Botzheim István polgármester, a németországi és romániai partnertelepülések polgármesterei, Grószné Krupp Erzsébet, a Pest Megyei Tűzoltószövetség elnöke, Olasz Lajos alvezéres, a Pest Megyei Katasztrófavédelemtől, valamint a borszéki tűzoltók küldöttsége, élükön Kolbert Zoltán tűzoltóparancsnokkal.

Kovács Zsolt tűzoltóparancsnok, az egyesület elnöke ünnepi beszédében kiemelte Szent Flórián emberi kiválóságát, példamutató, jellembeli nagyságát, és patrónusuk áldását kérte valamennyi tűzoltó bajtársára.

Az ünnepség keretében önkéntes tűzoltóink a tűzoltószertár falán emléktáblát avattak tragikus körülmények közt elhunyt társuk, Turtsányi Attila emléke előtt tisztelegve.

Turtsányi Attila kiváló tűzoltó és hűséges bajtárs volt, életét tavaly novemberben egy tragikus közlekedési baleset oltotta ki. A helyszínre kivonuló tűzoltóársai legnagyobb erőfeszítésük ellenére sem tudták segíteni rajta.

Az emléktáblát Boros Zoltán plébános szentelte fel.

Az ünnepség résztvevői az emléktábla felavatása és megkoszorúzása után – élükön a

Turtsányi Attila édesanyja és Kovács Zsolt tűzoltóparancsnok leleplezi az emléktáblát

Német Nemzetiségi Fúvószekarral – felvonultak a Flórián kápolnához, ahol koszorút helyeztek el a kápolna előtti kökeresztben. Innen a plébániatemplomhoz vonult a menet a Szent Flórián-napi ünnepi szentmisére.

Fogarasy Attila

A Flórián-kápolna oltárképe

Szent Flórián

A legenda szerint Caecia erődjében – amelynek Flórián volt a parancsnoka – szörnyű tűzvész pusztított. Szinte reménytelen volt a helyzet. A katonák parancsnokuk vezetésével mégis meg tudták fékezni a tüzet.

Flórián emberfeletti, isteni erejének tulajdonították a tűzvész elmúltát, s híreét szájról szájra adva megszületett a Flórián-legenda.

Szent Flórián mindazok védőszentje, akiket víz vagy tűz fenyeget. A művészeti alkotások gyakran ábrázolják őt dézsával a kezében, amint egy égő házat olt.

Modern rabszolgaság

Élet a szovjet hadifogolytáborban

A Svédországban élő, vörösvári származású Juth Károly önéletrajzi írásának „Modern rabszolgaság” című részében számol be arról, mint esett orosz fogságba, és miként teltek napjai a hadifogolytáborban. A rendkívüli megpróbáltatások között nemcsak emberségüket, de humorérzéküket is sikerült megőrizniük a raboknak, ami az itt olvasható néhány szemelvényből is kiviláglik.

„Éljen május elseje!”

Az orosz táborparancsnokság elrendelte, hogy a proletáriátus nagy nemzetközi ünnepét, május elsejét, a hadifoglyoknak is meg kell ünnepelniük, és az általuk rendezendő nagy csődületen kivétel nélkül mindenkinek ott kell lenni.

Embermagasságú pódiumot építettek, aminek egyik sarkáról csak az akasztófa hiányzott. Az egész tákolmányt befedték vörös textillal, de úgy, hogy egyetlen tenyérszál sem látszott sehhol sem. Az ünnepély előtt kitereltek minket a barakkokból, mert senkinek sem lehetett elbliccelni a nagy megmozdulást. Mindenkinek lelkesedni kellett. Akár akart, akár nem. (...)

Először egy orosz tiszt lépett fel az emelvényre. Valamennyiünk meggyőződése szerint ő lehetett a táborparancsnok, mert ő vi-

selte a legmagasabb rendfokozatot. Hála Istennek: rövidre fogta a mondókáját. Utána a tábor orosz katonáiból összekovácsolt kórus következett. Elég kibírhatóan nótáztak. Általunk teljesen ismeretlen, búskomor melódiájú szláv dalokat énekeltek. Meg voltam győződve arról, hogy felsőbb parancsra naponta órák hosszat kornyikáltak.

Amikor már alaposan kiénekelték magukat, egy magas nyakú szürke pulóvert viselő alak kapaszkodott fel társai segítségével az emelvényre. A fején bojtos, piros jambósapka díszelgett. Alacsony növésű ember volt, és úgy nézett ki, mint a kibe csak hálni jár a lélek. Vékony volt, mint a kisujjam. Talán úgy jellemezhetném legtalálhatóbban megjelenését, hogy ő a megtestesítője a szünyogcsödör prototípusának.

Bárgyú tekintettel körbenézett, és gusztustalan krákgóssal hívta fel magára a hallgatóság figyelmét. Magyarul kezdett bele a mondókájába:

– Elvtársak és bajtársak! Végre szabadok vagyunk!

A néhány ezer magyar és német hadifogoly hangos felhördüléssel hallgatta ezt az abszolút hülye megjegyzést. Az emelvény mögött alig négy méterre húzódott a két-soros szögesdrót kerítés. A kiszögelléseken felállított géppuskák figyelői szüntelenül

hordozták véres tekintetüket a környező te-repen. Elhurcoltak bennünket. Elszakítottak a családuktól, az otthonunktól. ...és ez a hülye, mitugrász paprikajancsi meg pofátlanul a szabadságunkról mer kotyogni. Itt, ahol minden lépésünket árgus szemmel figyelik, és sorsunk az eddiginél is sokkal, de sokkal bizonytalanabb.

Hangosan lehurrogtuk, mire néhány értelmetlen szót gagyogott, és megvert kutya-ként lekászálódott az emelvényről. Nagy jellemtelenség kellett ahhoz, hogy néhány ezer mindenétől megfosztott, lelkiileg mélyponton lévő hadifogoly elé ilyen szemézszedett hazug és aljas mondókával kiálljon.

„Madarat tolláról, hadifoglyot hátsójáról”

Az első orvosi vizsgálaton valamennyi-ünket beoltottak tetraszerummal. Ennek örültünk is, mert a hadifogolytáborok higiéniaja sok kívánnivalót hagyott maga után. Szakemberek osztályozták bennünket. Erőnlétünk alapján elbíralt munkaképességünk szerint négy csoportba soroltak be minket. Az első csoportba tartoztak az abszolút egészségesek. A másodikba a valamivel gyengébb erőnlétűek. A harmadikba a még gyengébbek minősítették. A negyedikbe pedig az úgynevezett disztrófások, akiket már semmiféle munkára nem tudtak használni. Hálát adok az Úristennek, hogy egész hadifogolyidőm alatt mindig az első csoportba soroltak az időnként megtartott osztályozásokon.

Mesterségek dicsérete

Régi felvételek vörösvári mesteremberekről Cromon Andrásné, Mici néni gyűjtéséből

Baloldalt: Fekete Ferenc bádógosműhelye (a mai Bajcsy-Zsilinszky utcában), Jobboldalt: Steckl Mátyás péksége a Fő úton (az ajtóban jobboldalt a mester látható, baloldalt pedig Manhertz Jakab pékségéd, Mici néni édesapja). Alsó kép: Bruckner József kötöttcipő-készítő családjával és segédjével (a két gyermek Anna és Rudolf).

A kondícióvizsgálatokat egészen parlagi módon végezték. A bizottság előtt letoltuk a nadrágunkat és a gatyánkat. Amikor ott álltunk a megbízott előtt meztelen alsótesttel, az megfogdosta a fenekünket, és izmaink keménységéből, nagy szakértelemmel megállapította erőnléti besorolásunkat.

A helyzet komikuma abban rejlett, hogy ezt a vizsgálatot kizárólag csak nők végezték. A dúskeblű ruszki bárisnyák alig leplezhető élvezettel tanulmányozták és fogdosták egyetlen hátsó fertályunkat.

„Rongyherceg öltözködési tanácsai”

Munkára menet egy ízben az előttünk baktató kapás-bakancsos pár egyik tagja egy alaposan megnyúlt szolgabíró, masirozó partnere egy földbirtokos csemete volt. Ők is mezítláb voltak, és az ő lábujjaik között is minden lépésnél kikíváncsiskodott a sikamlós agyag.

A szolgabíró tartalékos hadnagyként szolgált, és a feltűnően magas fokú elhanyagoltsága miatt egymás közt rongyhercegnek becéztük. A fenekére feszülő nadrágon hatalmas folytonossági hiány mutatkozott, és gyalogló társa sem volt ennél elegánsabb.

Társammal egymásra néztünk, mert olyan témáról beszélgettek, ami egyáltalán nem passzolt bele a jelenlegi elvadult körülményeinkbe.

– Mondd csak, kedves barátom – kérdezte a földbirtokos csemete a társától –, hogyan állítsa össze egy magunkfajta intelligenciájú és társadalmi helyzetű ember a ruhahatárát? Mik kellene ahhoz, hogy minden alkalommal megtalálja az ember azokat a holmikát, amikre szükség van?

– Úgy gondolom, kedves öcsém – hangzott a szolgabíró válasza –, hogy ezen a területen sem szabad túlkapaszkodni bocsátásunk. Szerény véleményem szerint tökéletesen elegendő, ha egy magunkfajta csak tíztizenkét öltönnyel rendelkezik. (...) A színek természetesen variálódhatnak, a legvilágosabbtól a legsötétebbig. A világosabb színek tavasszal és nyáron, a sötétebbek pedig ősszel és télen kell hogy domináljanak. Ezen kívül zsakett, frakk és szmoking is nélkülözhetetlen. A szmokingból fehérét is ajánlok, mert a nyári társasági élethez ez szükséges. Szinte nélkülözhetetlen. Okvetlenül csináltass ilyeneket is. A cipőd színét mindig a felvett öltöny tónusa határozza meg. Lovagláshoz, teniszhez és más általad üzőt sporthoz is megfelelő módon be kell rendezkedned, és felszerelni magad a szükséges holmikkal.

– Igen – hangzott a megértő tudomásulvétel –, valahogyan én is így képzeltem el a szükséges ruhatár összeállítását.

A mellettem sündörgő társammal össze-néztünk. Mindkettőnk szája keserű mosolyra torzult. Csak nehezen türtöztettük magunkat, hogy ne szóljunk bele ebbe az épületes – de főleg a körülményeink között neveltséges –, társalgásukba. Legszívesebben talán így: „Ti hülyék! Mindkettőtöknek kilóg a fenéke a nadrágból. Nincs egyetlen zsebkendőtek sem, mert láttuk az előbb, hogy a szolgabíró úr a felszabadítóink által

rendszeresített léglökéses zsebkendőt használta: magyarul szólva markába fújta a taknyát, és kivágta az anyaföldre, mint az oszt-rigát. Meg aztán azt sem tudjátok, hogy a közeljövőben mivel tölthetitek meg bendőiteket. Kaptok-e burizst, ami már hetek óta az étlapunkon szerepel? Hogyan álmodozhattok 12 rend ruháról, frakkról és fehér szmokingról?”

Természetes dolog, hogy nem szóltunk bele a beszélgetésükbe. Miért zavarjuk őket boldog, önfeledt álmodozásukban? Hiszen ezek a párbeszédetek olyanok voltak, mint a

Részlet Nyikolaj Getman „Utazás az ismeretlenbe” című festményéből

narkotikum. Tartották bennük is, meg bennünk is, és még nagyon sokunkban a lelki egyensúlyt. Nélkülözhetetlen volt a múlt átélése. Nem volt közöttünk senki, aki arra gondolt volna, hogy itt rohadtunk meg ebben az átkozott országban.

„A jóllakottság szintjei és a magábalapátolási elméletek”

... élelmészünk a hullámvölgy szakaszába ért. A reggelire bekebelezett híg leves, valamint az ebédre és vacsorára kapott vízben főtt gersli – ami olyan rossz volt, hogy még a kanál sem állt meg benne – valamennyiünknek beadott. Pszichikailag és fizikailag egyaránt. (...)

A jóllakottság eléréséhez a legkülönbözőbb étkezési technológiák láttak napvilágot. A legtöbben kidolgoztak egy „magábalapátolási” elméletet, és azt alkalmazták moslékoláskor. Pedig igazán mindegy volt, hogy hogyan kerül a korgóan üres gyomorba az az egy szelet korpás kenyér és a három-négy deci híg leves, aminek a tetején hébe-hóba piciny olajkarikák úszkáltak díszkrét távolságra egymástól. Hűvösebb napokon ezek az atomnyi zsiradékot pötytyök alakjában rakódtak le a csajkánk lehűlt oldalára.

Vízet korlátlan mennyiségben fogyaszthattunk, és volt közöttünk néhány kapitalista sőtulajdonos, akik a birtokukban lévő NaCl-lel ízesítették lucullusi lakomájukat.

Az egyik táplálkozási módszer feltalálójá váltig hangoztatta, hogy legelőnyösebb a kenyeret apró darabokra transzírozva a csajkába tenni, és ráönteni a forró levest, amitől az megduzzad, és többnek látszik.

Egy másik társunk letette a garast a leves kanalizása vagy ivása mellett a kenyér egy-idejű harapdálása mellett.

Voltak olyanok, akik előre megették a kenyerüket, és utána itták vagy kanalazták a levest, ami a gyomrukban nőtt meg a duplájára. Akadtak olyanok is, akik az életüket tették volna arra az elméletre, hogy legkönnyebben úgy érik el a jóllakottság érzését, ha csemegeként utoljára majszolják el az egy szelet korpás kenyerüket.

A különböző módszerek feletti vita mindvégig megoldatlan maradt, mint az emberiségnek az a problémája, hogy mi volt előbb: a tyúk vagy a tojás.

„Főzőcskésés hanyatt fekve”

A beállott ételhiányos korszakban mindenki főzött. Esténként, amikor a félhomályban hanyatt fekve, korgó gyomorral bámultuk a mennyezetet, csak úgy röpködtek a levegőben a legínycsiklandozóbb magyar és francia ételkülönlegességek: töltött káposzta, vesevelő tojással, rántott csirke, töltött borjú, Eszterházy-rostélyos stb. Kinek, mi volt a kedvenc étele.

Póriás lelkivilágomra jellemző, hogy gyakran éreztem számban az ecetes krumplisaláta fanyar ízét. Mit nem adtam volna egy csajkára valóért!

A szolgabíró-földbirtokos pár is témát változtatott. Ők is átsiklottak a gasztronómiára. Egy alkalommal – munkára való baktatás közben – a paprikás csirke körül röpködtek gondolataik:

– Mondd csak, kedves bátyám – szólalt meg a földbirtokos csemete –, hogyan készíted a feleséged önagsága a paprikás csirkét?

A kérdezett a legnagyobb mélységig belemerült az ételköltemény gyártási technológiájának ismertetésébe. De nem tudta befejezni szabadelődését, mert az előttük gyaloglók a nokedlinál abbahagyták vele...

„Még hogy a disznó piszkos állat!”

Táborunk közelében az intézményhez beosztott tiszték életszínvonaluk kapitalista szintre való emelésének érdekében egy elég nagy kapacitással rendelkező gazdasági udvart létesítettek. Kacsa, liba, csirke, disznó, tehén, borjú mind megtalálhatóak voltak ezen az aránylag szűk területen. Az állatok gondozására néhány mezőgazdasági szak-képzettséggel rendelkező tisztet és paraszt legénységet kényszerítettek.

Egyik verőfényes őszi napon még külön tizenöt főt vezényelték az állandóan ott ügyködők segítségére. Ennek az volt az oka, hogy a voronyezéi körzet hadifogolytáborának legfőbb parancsnoka jött ellenőrzésre, és egyúttal a foglyokkal azonos státuszban lévő állatállományt is megszemlélte.

A kivezényelt erősítés feladata a disznók és a malacok megfürdése és lecsutakolása, valamint az ólak kitarítása, rendbe hozása és meszelése volt. Az egész tábor napokig nevetett azon, hogy elrendelték a sertésállomány tisztába tevését. Valamennyit megmosdatták. Szappannal és körömkefével.

Buntes Wochenende im Pilisch-Tal

Am 21. April fanden drei verschiedene Programme im Pilisch-Tal statt.

Am Vormittag wurde in Werischwar der **dritte deutsche regionale Theaterstag** veranstaltet. Diesmal wurde das Treffen im Werischwarer Deutschen Wirtschaftsgymnasium abgehalten, woran insgesamt 20 Gruppen teilnahmen. Vertreten waren die Grundschulen aus Perbál, Sankt Iwan, Schaumar, Tarian, Tscholnok und Werischwar.

Das Programm dauerte fast sechs Stunden lang; von jeder Gruppe wurden kurze, ungefähr 10minütige Theaterstücke aufgeführt. In den Stücken traten Schüler verschiedener Altersgruppen auf die Bühne, doch die meisten gehörten der Unterstufe an. Die Themen der Aufführungen waren sehr unterschiedlich: Märchen wie "Hans im Glück", "Die sieben Schwaben" oder "Der Wolf und seine sieben Geißlein", Ausschnitte aus Erzählungen, wie "Das doppelte Lottchen" oder bestimmte Szenen aus dem Alltagsleben, wie z.B. "In der Kantine", "Eine Marktszene". An guten Ideen mangelte in diesem Jahr auch nicht.

Das Bühnenbild und die Kostüme waren sehr ideenreich und phantasievoll. Angefangen von Osterhasen, Affen bis hin zu Clowns, Motorrad fahrende Omas, Professoren, Tänzerinnen und Zauberer wurden allerlei Lebewesen auf der Bühne dargestellt. Die meisten Schüler verfügten über eine gute schauspielerische Begabung, Lampenfieber war bei ihnen überhaupt nicht zu merken. Es gelang ihnen mit ihrer Inszenierung das Publikum, ihre Mitschüler zum Lachen oder zum Nachdenken zu bringen, wofür sie sich mit begeistertem Beifall bedankten.

Die Jury hatte es auch diesmal nicht leicht, eine Entscheidung zu treffen, welche Gruppe den Pokal bekommen soll. Doch fiel diesmal die Entscheidung auf die Tarianer Schüler, deren Aufführung den folgenden Titel hatte: "Briefe zu Kiridog". Hier traten verschiedene Altersgruppen in schwäbischen Trachten auf die Bühne. Es wurde schwäbische Musik gespielt, Abzählreime, Kinderspiele vorgetragen. Dabei verwendeten die jungen Schauspieler neben der deutschen Sprache auch die schwäbische Mundart.

Aber auch die anderen Teilnehmer gingen nicht mit leeren Händen nach Hause. Jede Gruppe bekam eine Gedenkplakette mit dem Logo des Theaterstages und jedes Kind ein Lesezeichen.

An der Organisation des Theaterstages, der von der örtlichen Minderheitenselbstverwaltung mit 100.000 Forint unterstützt wurde, waren auch diesmal Éva Haász (Kulturhausdirektorin) und Magdolna Sági (Deutsche Nationalitätenschule, Deutschlehrerin) beteiligt. Schließlich sollte man sich nicht nur bei den Veranstaltern und den jungen Schauspielern bedanken, sondern auch bei den Lehrerinnen, die ihre Schüler mit viel Mühe auf dieses niveauvolle Programm vorbereitet haben.

Am Nachmittag fand in Sankt Iwan ein **Chorfestival** statt. Franz Neubrandt, Dirigent des Werischwarer und Sankt Iwaner Chores

hatte schon lange die Absicht, ein Chortreffen zu organisieren, wobei auf einer Bühne auf einmal 300 Leute singen. So wurden 10 Chöre, der Chor aus Budakeszi, Budajenő, Dunaharaszti, Mohács, Pilisvörösvár, Solymár, Szendehely, Szentiván, Taksony, Zsámbék eingeladen, denen noch im Januar die Noten von 10 Volksliedern zugeschickt wurden.

Das Festival fand in der Sankt Iwaner Turnhalle statt. Die Halle wurde längs geteilt und auf der einen Seite stellten sich die Chöre auf. Jeder Chor hat zwei Lieder, meistens

„Oma fährt Motorrad“ – a Templom Téri Általános Iskolások humoros jelenete

Volkslieder allein gesungen, zwei-drei mit anderen Chören und die 8 Volkslieder, deren Noten ihnen zur Übung zugeschickt wurden, sangen alle Chöre zusammen. Dadurch bot sich ein abwechslungsreiches Programm.

Nach den Grußworten wurden die ungarische und die ungarndeutsche Hymne gesungen. Danach hörte das Publikum Volkslieder wie z.B. "Mus i denn", "Jetzt kommen die lustigen Tage", "Kein schönes Land". Der Werischwarer Chor trug zusammen mit dem Sankt Iwaner Chor "Die Schlacht bei Mohács" vor, diesmal aber nur mit Klavierbegleitung. Am Ende erschallte das Lied der Freundschaft. Dieser Abschluß war auch treffend, denn es war ein besonderes Gefühl, die strahlenden Gesichter der zahlreichen Sänger zu sehen. Es war einerseits ein phantastisches Bild, daß verschiedene, bunte Trachten auf der Bühne waren, andererseits war auch der Klang wunderschön.

Dieser Tag war wirklich die Feier der Musik, die Freude am gemeinsamen, freien Singen. – so Piroska Neubrandt, Dirigentin der Chöre von Werischwar und Sankt Iwan.

Wer von diesen zwei Programmen immer noch nicht das Richtige finden konnte, hatte die Möglichkeit am **Tanztreffen im Werischwarer Kulturhaus** teilzunehmen. Dieses wurde von der Traditionspflegenden Tanzgruppe "Ágoston Lányi" organisiert. Teilnehmer waren die Tanzgruppe aus Sankt Iwan, Inselneudorf, sowie die István Gyapjas Volkstanzgruppe aus Budapest. Gemeinsam in diesen vier Tanzgruppen ist es, dass sie sich für die Aufrechterhaltung

und Pflege der Traditionen einsetzen und schon seit langen Jahren zusammen tanzen. Alle vier Tanzgruppen hatten sogar Musikanten, die ihre Tänze begleiteten. Es wurden von jeder Gruppe jeweils drei Tänze vorgetragen, die vom Publikum mit Begeisterung aufgenommen wurden. Die Tänzer erwiesen sich nicht nur bei den schwäbischen Tänzen als Profis, sondern auch bei den ungarischen, temperamentvollen Tänzen. Zur Abwechslung trug auch die junge Sängerin, Anna Peller mit ihrem Gesang bei. Als Krönung des Tages fand ein Ball statt, an dem die "Lustigen Spatzen" für die gute Stimmung sorgten.

Ibolya Sax

Gyermektáncfesztivál

2001. május 18-19-én ismét megrendezésre kerül Solymáron az Országos Nemzetiségi Gyermektánc Fesztivál, melyre az előválogatón bemutatott műsorok és a zsűri döntése alapján 15 gyermekcsoport kapott meghívást. A területi bemutatók, előválogatók három helyszínén zajlottak: Villányon, Pilisvörösváron és Ikladon.

A fesztiválon általános iskoláskorú gyermekekből álló csoportok vettek részt, német nemzetiségi anyagból összeállított 10-15 perces műsorral. Mindhárom bemutatót ugyanaz a zsűri értékelte, melynek tagjai Baloghné Wusching Ágota, Briber János, Engländerné Hock Ibolya, Rudolf Péter és Vargha Zoltán voltak. A zsűri a táncok előadása és koreográfiája mellett a népviseletet és a zenét (zenekar, ének) is bírálta.

Wenczl József, a Táncszövetség elnökeként részt vett mindhárom előválogatón. Véleménye szerint a Vörösváron fellépő mezőny volt a leg-erősebb, melyen a következő településekről érkező gyermekcsoportok vettek részt: Kecskéd, Taksony, Máriahalom, Harta, Hercegkút, Mezőfalva, Szekszárd, Várgesztes, Felsőgalla, Alsógalla, Budapest, Csepel, Rajka, Leányvár és Szár. Ezt bizonyítja az is, hogy a vörösvári előválogatón nyolc csoport jutott tovább, míg a Villányi és az Ikladin összesen hét. S. I.

Rövidhír: A Német Nemzetiségi Önkormányzat 40 000 Ft-tal támogatta a Német Nemzetiségi Gimnáziumot. Az összeget az iskola a népművelés tantárgy oktatásához szükséges tankönyvek vásárlására fordította.

Hesseni kormányküldöttség Pilisvörösváron

Kisebbségek: esély a jövőben

Németország Hessen tartományának miniszterelnöke, **Roland Koch** 80 fős CDU pártküldöttséggel április 30-án látogatást tett városunkban. A vendégeket – köztük **Helmut Michelt**, Wehrheim város polgármesterét – a gimnázium rendezvénytermében fogadták

Botzheim István polgármester átadja **Roland Koch** miniszterelnöknek városunk ajándékát: egy Vörösvár-monográfiát

a Képviselő-testület tagjai, a kulturális egyesületek vezetői, az intézményvezetők, vörösvári vállalkozók.

Botzheim István polgármester, **Müller Márton** a Német Nemzetiségi Önkormányzat

elnöke és **dr. Guth Zoltán**, a gimnázium igazgatója köszöntőbeszédei után – melyben igyekeztek Pilisvörösvárról átfogó képet adni – **Roland Koch** miniszterelnök úr üdvözölte a jelenlévő vörösváriakat. Elmondta, hogy magyarországi látogatásuk alkalmával szerettek volna egy német nemzetiségi települést is megnézni – így esett választásuk városunkra. Nagyon fontosnak tartja, hogy a nemzetek az identitásukat megtartsák, hisz a kisebbségek esélyt jelentenek a jövőben. Esélyt abban a jövőben, ahol már nincsenek nemzeti határok, csak régiók. „A német nemzetiségi öntudat megtartásához elengedhetetlen az, hogy a települések az anyaország (Németország) településeivel sikeresen együtt tudjanak működni” – mondta a miniszter úr, s hozzáfűzte, hogy ha valamilyen segíteni tudnak, azt megteszik.

A délelőtti program része volt egy „kóstoló” a város kulturális életéből, melynek során fellépett a fúvós zenekar, **Peller Anna**, a Templom Téri Általános Iskola Gyermektánc-csoportja, a Nemzetiségi Táncscsoport és **Schuck Katalin**, aki egy sváb mondókéval örvendeztette meg a vendégeket.

Az állófogadást követően a küldöttség meglátogatta a falumúzeumot, és látogatást tett a Szent Erzsébet Otthonban, valamint **Mátrai Máttyás** üveges műhelyében.

Sax Ibolya

Hírek röviden

Készülő kiadvány

A Hagyományörző Egyesület új helytörténeti kiadvány megjelentetését tervezi. A könyv a vörösvári kápolnákat kívánja bemutatni magyar és német nyelvű imaszövegek kíséretében. Az egyesület több alapítványhoz is beadott pályázatot a könyvkiadás támogatására. Gromon Míci néni szeretné, ha a keresztek és a képtök (Bildstock) is sorra kerülnének egy későbbi kiadványban.

A megújult Flórián-kápolna

Gröbenzelli vendégek

Április 7-12-ig Magyarországon tartózkodott a Gröbenzelli Férfi Kórus. Látogatásuk fő célja a budapesti kórusversenyen való részvétel volt. Mindemellett szerették volna egy kicsit jobban megismerni Budapestet és környezetét, beleértve Pilisvörösvárt is. Ezért is adtak április 8-án délután a pilisvörösvári gimnáziumban koncertet, melynek során közelebből is megismerkedhettek a pilisvörösvári kórus tagjaival, akik vacsorával látták vendégül őket. Remélhetőleg a kórustagok kellemes élményeket szereztek a vörösváriakról e néhány együtt töltött óra után.

Nemzetközi kórustalálkozó

Április 30-án és 31-én Sopronban kórustalálkozót rendeztek. Magyarországról 11 énekkar jelentkezett, köztük Ágfalva, Fertőrákos, Balf, Vildány, Lánycsók, Palotabozsok, Alsógalla, Tököl és Pilisvörösvár is. A program 30-án délután kezdődött a felvonulással és a szerenádokkal. Ezt követte a kóruskoncert. Május 1-jén délelőtt a Fő téren felállított színpadon Frúhschoppen volt a program. Akik tovább maradtak, hajóki-ránduláson vehettek részt a Fertő-tón.

Programmvorschau

Zu Pfingsten (erstes Wochenende im Juni) werden sich in Werischwar Gäste aus unserer Partnerstadt, Gerstetten aufhalten.

Am Pfingstsonntag spielt die Gerstetterer Musikkapelle gemeinsam mit der Werischwarer Blasmusikkapelle auf dem Straßenball und am Montag wird die Pfingstmesse in der Waldkapelle auch von ihnen begleitet.

23.-24. Juni sind die "Wiesbacher Musikkanten e.V. 1974" aus der Umgebung von Wehrheim in Werischwar und werden ein Konzert geben, sowie an der Sonntagsmesse mitwirken.

S. I. és F. A.

Április 30-án ismét sor került a Városháza előtt a hagyományos májusfaállításra, melyet a Heimatervein szervezésében rövid folklórműsor tett színesebbé. A műsorban a Gradus Óvoda gyermekeit, a Fúvószenekart és a Pilisszentiváni Táncscsoportot láthatta-hallhatta az összesereglett nézőközönség.

Wissenschaftlichen Landeswettbewerb

25 junge Damen und Herren aus neun ungarndeutschen Gymnasien konnten am **9. Wissenschaftlichen Landeswettbewerb für die deutschen Minderheitengymnasien** ihre Kenntnisse unter Beweis stellen.

Sie wurden auf Grund ihres schriftlichen Sprachtests und eines Aufsatzes unter 130 Bewerbungen ausgewählt. Als Thema waren das Werk von Josef Michaelis, die Zukunft der deutschen Sprache oder die Sprache der ungarndeutschen angegeben worden. In der Endrunde mussten die 25 Teilnehmer vor drei jeweils dreiköpfigen Jurys über ihre Kenntnisse in Literatur, im Textverstehen und in Minderheitenkunde Zeugnis ablegen. Die besten fünf werden ohne Aufnahmeprüfung an Hochschule und Universität zugelassen, wenn sie Deutsch als erstes Fach studieren wollen.

Bence Polgárdi, Schüler des Werischwarer Gymnasiums hat den zweiten Platz erworben. Er wohnt zur Zeit in Budapest, aber seine Eltern sind ungarndeutscher Abstammung.

"Damit habe ich nicht gerechnet, aber ich freue mich sehr über diesen zweiten Platz." – sagt Bence etwas bescheiden. – "Was meine Vorbereitung auf den Wettbewerb betrifft, habe ich ein Buch über die Ungarndeutschen bekommen, das ich gründlich durchgelesen habe. Ich habe mich dabei vor allem auf die Sprache und die Bräuche konzentriert. Beim mündlichen Teil mußte ich anhand eines Fotos über die Handwerker sprechen, ein Gedicht von Valeria Koch analysieren und über den Verlust der Sprache meine Meinung äußern."

Was die weiteren Pläne von Bence betrifft, steht noch alles offen. Er besucht ja erst die dritte Klasse. Er denkt aber darüber nach, eventuell in Deutschland weiterzustudieren.

Ibolya Sax

Már mi sem a dzsungelben lakunk

Németország-Magyarország diákszemmel

A vörösvári gimnáziumban több olyan diák tanul, akik korábban magyar állampolgárként huzamosabb időt töltöttek Németországban vagy született németként tartózkodnak jelenleg Magyarországon, így mindkét országot jól ismerik. Az iskola diákújságja, a Citrompótló legutóbbi számában feltette nekik a kérdést: „Mi a különbség a két ország között?” A megkérdezettek az általuk választott nyelven mondhatják el tapasztalataikat. Ezen szöki-mondó és tanulságos írásokból válogattunk a Vörösvári Újság olvasói számára.

„Németországban nem a pénz az élet fő témája, mint itt, Magyarországon. (Persze, mindenki mondhatja, hogy mert nekik van, legalábbis a nyugati felében.) Németországban minden olyan nyugodt. Nem kell mindenáron főiskolát végezni, hogy az élettel megbirkózzon az ember (legalábbis anyagi szinten). Sokkal jobban lehet érvényesülni, mint nálunk. (...)

A németek nem olyan „túlmutáltak”, mint a magyarok, de a tudás ott teljesen másról szól, mint itt. Az volt a fontos, hogy amit tanulok, azt alkalmazni is tudjam, és nemcsak a teória...

Ami még nagyon megfogott: nincs olyan, hogy most nem megy valami, ebbe beletörődöm, mint a magyaroknál, az emberek beállítottsága más: pozitívan gondolkodnak.”

Varga Tamás 12/B
(1998-tól 1999-ig Németországban élt.)

„Der hauptsächliche Unterschied ist in der Mentalität des Menschen hierzulande und in Deutschland. Drüber sind die Menschen schroff und meistens blöd. Es ist sehr schwer, Freundschaften zu schliessen, weil sie auch

wegen der Ungebildetheit meinen, dass die Ungarn vom Balkan sind. Das ist aber nicht die Denkweise eines Menschen aus dem XXI. Jahrhundert! Sie machten ihr Glück und der Lebensstand so weit über den des anderen, aber was nützt schon das Geld alleine? Sie

meinen, dass alle Ausländer Asylanten sind und von dem Deutschen Staat leben, also der Radikalismus ist immer noch verbreitet. (...)

Mein Deutschlehrer hat gesagt: Wenn du in eine fremdes Land gehst, muss du nur ein Bier zu bestellen wissen und wie man Prost sagt und das ist das Wesentliche.”

Olajos Viktor (11/C)
(5 évet töltött Németországban.)

„A némettanárom azt mondta: Ha egy idegen országba mész, elég, ha azt tudod, hogyan kell egy sört rendelni, és hogyan mondják: Egészségedre! Ez a legfontosabb.”

„Als ich meinen Freunden in Deutschland sagte, ich werde nach Ungarn gehen, da waren die ersten Aussagen: „Oh, du arme, in ein so unentwickeltes Land”. Sie redeten, als würde ich im Dschungel leben, ohne jegliche Zivilisation. Innerlich musste ich sehr lachen, denn bevor ich nach Ungarn zog, „kannte” ich es schon ein wenig.

Meine Mutter ist Ungarin, und in den Ferien sind wir gelegentlich schon nach Budapest gekommen. Daher wusste ich, dass es kein unentwickeltes Land ist. Aber meine Neugierde war geweckt und daher fragte ich, wie sie einen typischen Ungarn vorstellen.

Die ersten Wörter waren die Puszta, Pferdekutschen, Wein... alle typischen Begriffe, die man z. B. im Buch „Sárga rózsza” von Jókai findet. Ich sage ja nicht, dass es so was nicht mehr gibt. Auf dem Lande findet man bestimmt noch so eine Atmosphäre, z. B. in der Nähe von Debrecen. Aber Ungarn besteht nicht mehr aus das. Deutschland ist nicht mehr das einzige Land, das mit der Zeit geht! Hier zulande findet man auch Jugendlichen, die Handys haben. Ich finde, Ungarn braucht sich nicht wegen seines Lebensniveaus zu schämen.

Vielleicht sind viele Deutsche noch blind, und denken an das Wort „Ungarn” an einen Dschungel. Ich für meinen Teil kann nur sagen, dass ich mich bemühe, diesen Vorurteil beiseite zu schieben. Deshalb nach den ersten Monaten, als ich schon in Budapest gelebt habe, habe ich meine deutschen Freunde hierher eingeladen, um ihnen das wahre Ungarn zu präsentieren. Mit Freude kann ich sagen: sie waren angenehm überrascht. Zu ihren ersten Eindrücken kamen noch solche Wörter, wie Gastfreundschaft hinzu. Jetzt sieht es so aus, dass sie mich jede Ferien fragen, ob sie nach Budapest kommen können. Ich habe richtig Schwierigkeiten, nach Deutschland eingeladen zu werden...”

Natascha Bauer (12/B)
(Német állampolgár, itt tanult meg magyarul.)

Bölcs bagoly

Gondolkodó – arról, hogy mit érdemes gyűjteni

Minden gyerekben előbb vagy utóbb felébred a vágy, hogy gyűjtsön valamit. A kicsi gyerek összegyűjtögeti a terméseket, szereti a szép színes golyókat, állatfigurákat. Aztán, amikor már komolyabb gyűjtővé válhatna, megnézi a korosztályának „kijelölt” rajzfilmsorozatot, és olyasmit kezd el gyűjteni, aminek semmi értelme nincs. Ugye tudod, mire gondolsz?

Mondják, csak olyasmin bánkódj, ami hatvan év múlva is elszomorítana. Én meg azt tanácsolom: csak olyasmit gyűjts, aminek évtizedek múltán is értéke marad számodra. Csak kérdezd meg a szüleidet! Ha gyűjtöttek valamit, az még mindig féltve őrzött kincsük, nem került a szemetes kosárba.

A bélyeg, a képeslap, a szalvéta, a könyvjelző, a matchbox vagy a modellvasút apránként összegyűjtve még a zsebpénzből is megvehető, és az évek folyamán egyre nagyobb értéket képviselnek. Az ásványokért vagy más érdekes képződményekért, különleges helyekre kell elmened, ahova egyébként nem jutnál el. A gyűjtögető gyerek sokat tanul miközben rakosgatja, nézegeti a

gyűjteményét. A bélyeg, a képeslap rengeteg információt hordoz, amelynek a tanulmányaid során is hasznát veszed, a modellezés bővíti technikai ismereteidet, a szalvéta, és egyéb a szépségéért gyűjtött darab, pedig fejleszteti esztétikai érzékedet.

A legfontosabb, hogy csereberélés közben barátságokat köthetsz, bármit hoz is az élet, sosem unatkozol és nem leszel egyedül.

Ajánló

Egy műsoros magnókazettát ajánlok, most figyelmedbe, de nem akármilyet!

A címe ismerősen cseng: Lúdas Matyi. Fazekas Mihály elbeszélő költeményét egy feltűnően jó humorérzékű dramaturg, Schwajda György írta át. És mivel a kazetta anyagát évekkkel ezelőtt vették fel, olyan szereplőt is találunk rajta, akit már élőben nem láthatunk, hallhatunk: Csákányi Lászlót. A többi szereplő közül néhányan azóta a nemzet nagy színészei: Törőcsik Mari, Kállai Ferenc, Garas Dezső. A fiatalabb generációt Matyi szerepében Balkai Géza képviseli, a beszélő, mi több éneklő liba pedig Benedek Miklós.

A nyelvi bravúrokkal és zenei humorral teli kazettát nem lehet megenni, és aki még nem olvasta az eredeti darabot, biztosan ahhoz is kedvet kap. A kazetta a vörösvári könyvesboltban most is kapható.

Temesvári Anna

Általános iskolai beiratkozás

115 elsős tanuló írtak be szüleik április 23-án és 24-én a Templom Téri Általános Iskolába. Közülük 8-an maradnak egyelőre még óvodában. (Az adatok nem véglegesek, a tapasztalatok szerint néhány szülő egyszerűen meg szokott feledkezni a beiratkozásról.) Az iskola 4 elsős osztályt indít szeptembertől. Breierné Kalmár Éva igazgató elmondása szerint az egyre növekvő tanulólétszám miatt két felsős csoportnak a következő tanévtől már nem lesz saját osztályterme, és a tanulók így kénytelenek lesznek „vándorolni” az épületben.

A Német Nemzetiségi Általános Iskolába 89 gyermeket írtak be, ebből 14-en maradnak még óvodában. A felvett gyermekek három osztályban fognak tanulni szeptembertől. Fogarasy Attiláné igazgató a gyermekek érdekeit messzemenően figyelembe véve döntött e mellett, ugyanis a szűkösség ellenére belső átszervezéssel a 2001/2000-es tanévben még megoldható a 3. osztály elhelyezése. Az igazgató szerint jövőre viszont már megoldhatatlan probléma lesz, ha az iskolába 60-nál több gyermeket kívánnak beírni a szülők.

200 millió forintos oktatási pályázat

Tornateremmel és négy tanteremmel bővíthet a gimnázium

Az Oktatási Minisztérium pályázatot írt ki a helyi önkormányzatok számára regionális – ezen belül is hangsúlyozottan kistérségi – feladatokat ellátó közoktatási intézményeik fejlesztésére. A minisztérium a kiemelt fontosságú, 200 millió forint feletti beruházásokat támogatja. A vörösvári gimnázium kérvényezte az Önkormányzattól, hogy az intézmény rekonstrukciója érdekében vegyen részt a pályázaton.

„A rendszerváltás utáni nemzetiségpolitikai elképzelések több központi (Bildungszentrummal) számoltak, ebből a bajai épült ki, és a pécsi fejlesztése folyamatban van. Pilisvörös-

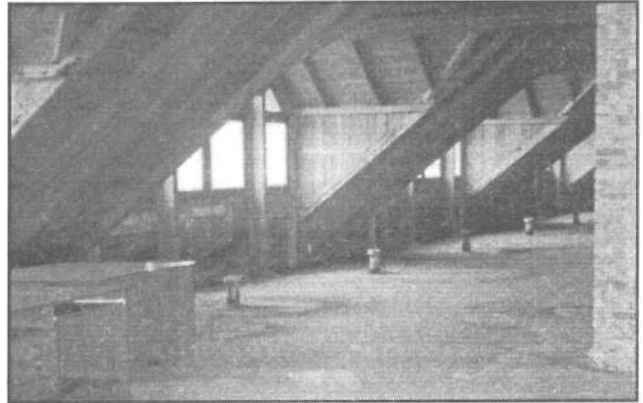
vár is kiemelt központként szerepelt, bajor támogatással impozáns infrastrukturális fejlődés történt 1992 és 1995 között, a pályázat biztosította fejlesztés ezt teljessé tehetné. Az 1992-ben bevezetett nemzetiségi és külkereskedelmi profil robbanásszerű létszámnövekedést okozott, ami arra utal, hogy a fejlesztési irány megegyezett a térség igényével, sőt a jelenlegi háromszoros túljelentkezés miatt sok jogos igénylőt utasítunk el. Mint egyedüli német nemzetiségi szakképző intézmény a profilbővítésünk kapcsán kistérségen túlmutató érdeklődéssel számolunk. Mindez arra utal, hogy felzárkózhatnánk az előbbi két képzési központ mellé. Ilyen nagyságrendben ritkán jelenik meg pályázati lehetőség, ezért ezt szeretnénk kihasználni” – indokolja a pályázaton való részvétel fontosságát a képviselőkhöz eljuttatott levelében dr. Guth Zoltán igazgató.

A pályázaton elnyert jelentős összeg egy részét az intézmény négy új tanterem kialakítására fordítaná a Major utcai épületrész tetőtérben. Az iskola régóta kinötte 10x20 méteres tornaterem, a rekonstrukció során egy 30x40 méteres tornaterem épülhetne meg szerelvényekkel és öltözőkkel. A kollégiumot is bővítenék.

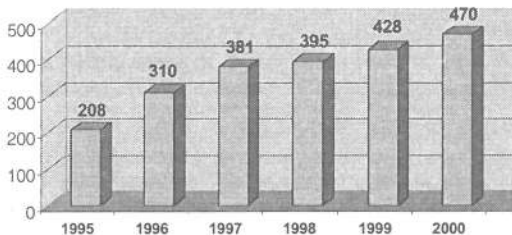
A minisztériumhoz beadandó megvalósíthatósági tanulmány egy másik változata az iskolavezetés elképzelései

szerint a fentiekén kívül a konyha rekonstrukcióját és az ebédlő bővítését is tartalmazná.

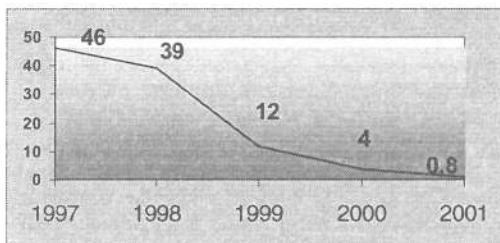
A beruházás tervezett végösszege 240 millió forint. Minisztériumi információk szerint a pályázati összeg 10%-át – azaz 24 millió forintot kell önrészként vállalnia az önkormányzatnak. A gimnázium ebből 17 millió forintot saját maga fedezne. 10 millió forintot a szakképzési hozzájárulásból, 7 millió forintot pedig a Pilisi Kábeltévé Kft. eladásából tudna bizto-

A tetőtérben négy új tanterem lehet kialakítani

5 év alatt két és félszeresére nőtt a tanulólétszám

Az iskola egyre kevesebb helyi támogatásra szorul rá. 2001-ben 1% alá esett az önkormányzati támogatás mértéke

sítani. (Az intézménynek 25% tulajdonrésze van az értékesítés előtt álló kft-ben.)

A Képviselő-testület április 23-i ülésén sürgősségi alapon tárgyalta meg a kérelmet, mivel a pályázat beadási határideje május 5-e volt. A testület támogatta a pályázat benyújtását a pályázat önrészből 7 millió forintot biztosítva az intézmény számára, további 7 millió forintot pedig megelőlegezve a Kábeltévé eladásáig.

A gimnázium tantestülete és tanulóifjúsága bízik abban, hogy a pályázat sikeres lesz, és az intézmény jelentősen javíthatja az oktatás tárgyi feltételeit.

Fogarasy Attila

A Templom Téri Általános Iskola hírei

Biológiaverseny

Április 28-án a Templom Téri Általános Iskola volt a színhelye az idei tanévben is a területi Herman Ottó Biológiaversenynek. A központi feladatlapok kitöltése után a zsűri kénytelen volt az első három azonos pontszámú versenyzőnek újabb feladatokat adni, de még ekkor sem született meg a végeredmény. A két első helyezett fajmeghatározásban mérte össze erejét. Az izgalmas, bővelkedő versenyben első lett *Simon Balázs*, a Váci Juhász Gyula Általános Iskola, második: *Antonovits Dániel*, a Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Általános Iskola, harmadik: *Seres Adám* a Gödöllői Premantei Szt. Norbert Gimnázium tanulója. Az első helyezett az országos versenyre jutott tovább.

Házi versenyek

A tanév során az alsó tagozaton 22, a felső tagozaton 62 házi versenyen bizonyíthaták tudásukat az iskola tanulói. A legkiemelkedőbb eredményt *Krizsán Réka* (5. b) és *Geszler Nikolett* (6. a) érték el, mindketten 8 versenyt megnyerve. *Breier Balázs* (7. b), *Kruk Emese* (7. b) és *Németh Kitti* (8. b) 5 versenyt nyert, *Oláh Attila* (8. c) és *Szaló Judit* (8. b) 4 versenyen lett első.

Körzeti és megyei versenyek

Németh Kitti (8. b) I. helyezést ért el a Budakeszi megrendezett körzeti matematikaversenyen. További helyezések: *Oláh Attila* (8. c) VII., *Kovács Ágnes* (7. b) VII.

Megegyező történelemversenyen *Szaló Judit* (8. b) XII. helyezést ért el.

Megegyező matematikaversenyen *Oláh Attila* (8. c) X. helyezést ért el.

A Zrínyi Ilona megyei matematika csoportversenyen VII. lett az *Oláh Attila*, *Németh Kitti*, *Wenczl Péter* összeállítású 8. osztályos csapat.

Országos verseny

Bör Attila 8. c osztályos tanuló meghívást kapott a Gábor Dénes számítástechnikai emléktverseny országos döntőjébe.

Sportversenyek

Kosárlabda

Az idén harmadik ízben megrendezett kistérségi kosárlabda-bajnokság eredményei:

Fiúk: I. Templom téri iskola, II. Pilisicsabai ált. iskola, III. Vörösvári gimnázium.

Lányok: I. Vörösvári gimnázium, II. Templom téri iskola, III. Ward Mária Általános Iskola és Gimnázium.

Az első helyezettek végleg magukénak tudhatják a vándorkupát.

Kézilabda

Az Adidas Tej Kupa megyei első fordulóján I. helyezést ért el az iskola III. korcsoportos leány kézilabda-csapata. A második fordulón kupát is szereztek, így a regionális (területi) döntőbe jutottak.

A Diákolimpia eredményei:

III. korcsoportos lányok:

körzeti I., megyei-területi II.

III. korcsoportos fiúk:

körzeti I., megyei-területi II.

IV. korcsoportos lányok:

körzeti I., megyei-területi II.

Jutalmazás

A Templom Téri Általános Iskolában hagyomány, hogy a március 15-i ünnepség keretében oklevelet és könyvjutalmat nyújtanak át azoknak a tanulóknak, akik kiemelkedő eredményt értek el a tanulmányi versenyeken. Az ünnepség után állófogadáson vendégelik meg a jutalmazottakat.

Az iskola vezetése köszönetet mond támogatóknak, akik hozzájárultak az állófogadás megrendezéséhez:

Halmschláger Antal, *Nick pékség*, *Manhertz István zöldség-gyümölcs*, *Braun Jánosné kereskedő*.

F. A. és T. A.

Volt egyszer koncertsorozat

Szomorú interjú a zeneiskola igazgatójával, Hoós Sándorral

– Hét éve kezdte, és töretlen lelkesedéssel szervezte a vörösvári zeneiskola bérletes hangversenyeit. A februári koncerten azonban azt mondta: „Ezt nem érdemes tovább csinálni!” Mi az oka elkeseredettségének?

– Februárban, amikor a Tatabányai Szimfonikus Zenekar adott koncertet, talán még szembetűnőbb volt, mint máskor, hogy milyen kevesen vannak a nézőtérén, mert a színpadon egy nagyzenekar játszott. Ezeket a koncerteket évek óta pályázati pénzből, személyes ismeretek révén, rengeteg egyeztetéssel szervezzük. Akiket meghívunk, kiváló, elismert művészek, máshol is kellene, sokat járnak külföldre, nehezen tudják az adott időpontra szabaddá tenni magukat. Mégis sokan visszajárnak, mint a Budapesti Szaxofon Quartett, Balogh József vagy Geiger György, mert itt lelkes, a zenére fogékony hallgatóságra találtak, és mert mindegyikük fontos feladatának tartja a komolyzene népszerűsítését. De az utóbbi évek tendenciája, hogy egyre kevesebben érdeklődnek a koncertjeink iránt, elkedvetlenít, és megkérdőjelezi, hogy érdemes-e az időmet, energiámat erre áldozni. Hiszen ezenkívül is kínálunk programokat: a növendékhangversenyeket, a karácsonyi, az alapítványi koncertet és a Nemzetközi Trombitaversenyt.

– A bérletes koncertek a felsős zeneiskolásoknak és a felnőtt közönségnek szólnak. Ön úgy látom, mindig ott van egy valóban fogyatkozó felnőtt közönség és az alsós zeneiskolások. A nagyobbak csak ritkán jönnek. Ön kiket hiányol?

– Szeretném, ha legalább azok itt lennének, akiknek bérletük van. A zeneiskolásoknak beiratkozáskor kötelező megvenni, de akit nem hoznak a szülei, az nem jön el. A zenei műveltség az nem egyenlő a hangszeres tudással,

ismerni kell a zeneirodalmat, és szeretni kell a zenét, és sokat hallgatni nemcsak otthon lemezzel, rádióban, hanem élőben is. Én azzal a hittel indítottam el a hangversenysorozatot, hogy valami olyat kínáljak fel – és nem csak a zeneiskolás tanulóinknak, hanem a város polgárainak –, amiért egyébként utazni kell, és a többszörösét kifizetni az itteni bérlet árának. De azt tapasztalom, hogy akik érdeklődnek a komolyzene iránt, még mindig inkább Pestre mennek, nem próbálkoznak itthon. Pedig a koncertterem szép, akusztikája jó, az előadók népszerűek.

– Társaságban, amikor a koncertekről beszélgetünk, sokszor mondják, hogy nem is hallottak róla, sokan azt hiszik, hogy a zeneiskola tanulói adják a koncerteket. Talán szélesebb körben kellene reklámozni a műsrot?

Geiger György, trombitaművész és Maros Éva, hárfaművész hangversenye zárta az idei évad bérletes koncertsorozatát. Programjukat ismert zeneszerzők műveiből állították össze „Bachtól Bartókig” címmel. A virtuóz trombitajáték mellett, a hárfa nem csupán kísérőként szerepelt, Händel, Debussy és Maros Rudolf darabjainak előadásával, hangszerének csodálatos hangzásával a művésznő külön is megörvendeztetett a hallgatóságot.

A koncert szünetében a zeneiskola igazgatója megköszönve a kis számú közönség részvételét, bejelentette, hogy a csekély érdeklődésre való tekintettel, a következő évben nem kívánja megszervezni a bérletes hangversenyeket. Még ott, a koncert végén a jelenlévők aláírásukkal nyomatékostították azt a kérésüket, hogy a jövőben is szeretnék ezeken a rendezvényeken részt venni. Remélik, hogy az elkövetkező hetekben még sokan megteszik ezt, mert nemcsak a színvonalas kulturális eseményt sajnálnák, hanem a rendszeres találkozás lehetőségétől is megfosztva éreznék magukat.

T. A.

Józsa néni is gyémántdiplomás

Kitartó pedagógiai munkája elismerésül Esztergomban Gyémántdiplomát kapott Deák Vilmosné, Józsa néni, sok hajdani vörösvári kisdíák kedves tanító nénije. Ebből az alkalomból

kerestük fel otthonában, és bár szerényen húzódozott, lelkesen és szeretettel emlékezett vissza arra a több mint hatvan évre, amelynek jórészt munkával töltötte. Egy szerető, segítőkész édesanya és egy odaadó férj segítettek, hogy egy napra se hiányozzon az iskolából, a munkahelyéről, pedig négy gyermeket nevelt fel, nem is akármilyen történelmi viharok közepette. Ma nagymamaként még mindig a család összetartója, nála találkoznak a gyerekek, unokák, dédunokák.

Józsa néni mindig szigorú nevelési elveket vallott, de megérti, hogy a mai fiatalok a megváltozott körülmények között másképpen élnek, mint ő annakidején. Féltve őrzött emlékeit, könyveket, fotókat, leveleket, kézimunkákat rendezget, előkerülnek szép ruhái, amelyeket lánykora óta maga varr. Azt tartja: kell, hogy jusson minden napra valami tennivaló és öröm, egész lényé csupa derű és optimizmus.

Kedves Józsa néni, minden volt tanítványa és kollegája nevében szeretettel gratulálunk a gyémántdiplomához, és további jó egészséget kívánunk!

Temesvári Anna

Hiába?

– Hiába volt ott 50-60 pilisvörösvári polgár 2001. április 27-én a Zeneiskola koncertsorozatának záróeseményén, Geiger György trombita és Maros Éva hárfaművész felejthetetlen élményt adó hangversenyén. Kevesen voltunk. Nem töltöttük be a nézőteret.

– Hiába húztuk ki magunkat, hogy nagyobb tömeget képezzünk, az otthonmaradókat nem tudtuk pótolni. És ez így volt sokszor, sok ilyen alkalommal, amikor „nem volt jó vörösvárinak lenni”. Pirulni való volt, hogy egy tízegyházyezres térség polgársága képtelen megtölteni a város néhány száz férőhelyes kultúrterületét.

– Hiába a világhírű művészek, akik oly sokszor áron alul, maradéktalan odaadással hozzák el nekünk tehetségüket, lelkesedésüket, kemény munkájuk páratlan gyümölcsét.

– Hiába a – késői órán elálmósodó – kisgyermek hősies kitartása a koncerteken, a szülők igyekezete a zene szeretetével átítani utódaikat.

– Hiába a kérés szó, a hívás, általában ugyanazok az – egymásnak már ismerős – arcok találkoztak a műsorok szüneteiben.

– Hiába a városi rang, ha nekünk (itt lakóknak) a szellemi porfészeknél nincs többre igényünk.

– Hiába jelentette be a zeneiskola igazgatója, hogy jó szándékú kultúrmisszióját beszünteti. Nincs több igényes komolyzenei koncert Pilisvörösváron. Senki nem akarta keserűségében ezért a drámai bejelentéséért megkövegni.

– Hiábavaló (eredménytelen?) küzdelmét, nem volt ereje (ideje, idege) tovább vinni.

– Hiába, egyedül, nélkülünk, közönség nélkül nem megy! Leginkább attól félek, hogy hiába a hatásos drámai beszűntető elhatározás Hoós Sándor igazgató úr részéről, a vörösvári lakosság elviselhetetlen hiányérzete, nem fogja ismét kikényszeríteni a koncertsorozat újbóli beindítását.

Csontos Barnabás

„Szeretem látni a munkám eredményét”

Beszélgetés dr. Rajkai Sára sebészorvossal

– Idén májusban éppen húsz éve, hogy megnyílt a Vörösvári Rendelőintézet. Ön a kezdetektől itt dolgozik sebészként, ez egyben orvosi pályájának kezdetét is jelenti?

– Nem itt kezdtem a sebészi munkát, előtte tizenkét évig dolgoztam a János Kórházban. Ott a baleseti műtétektől a plasztikai sebészetig mindent végigcsináltam, ezért merem elvállalni ezt a munkát, tudtam, hogy elegendő tapasztalatom van. Nagyon lelkesen készülünk a nyitásra, én rendeztem be a sebészeti rendelőt, szereztem be az eszközöket. Jó visszaemlékezni arra a családi hangulatra, amelyben együtt dolgoztunk.

– A sebészeti hivatás bizonyos tekintetben férfiakban meglévő adottságokat feltételez, határozottságot, fizikai erőt. Miért ezt a területét választotta az orvoslásnak?

– Nem mondhatom, hogy családi hagyományt követtem, mert nagymamám tehetséges festőművésznek indult, édesanyám is művészi adottságokkal büszkélkedhetett, édesapám, meg közgazdász volt, de orvos nem volt a családban. Kezdetből fogva sebész szerettem volna lenni azért, mert a sebészeti beavatkozás után elég pontosan láthatóvá válik a munkám

eredménye, és ez nekem nagyon fontos. Az ember hozzáadódik ehhez a feladathoz, de azért azt elárulom, hogy nem szeretem a vér

látványát, nem bontok csirkét, halat. Itt azonban segítenem kell, ezért tudok határozottan cselekedni. Persze, ha kisgyereket kell ellátnom, az mindig jobban megvesel.

– Melyek azok az esetek, amelyekkel munkája során legtöbbször találkozik?

– Baleseti sérülésekkel keresnek fel leggyakrabban, és az évtizedek tapasztalata azt mutatja, hogy az ünnepek előtti kapkodásban sokkal több baj következik be, mint a hétköznapokban. Leesnek a létráról, megvágják, megégetik magukat és a kisgyerekekre sem figyelnek eléggé. Ezért arra intek mindenkit, hogy ne hagyja a teendőit az utolsó napokra, és ne akarjon mindent egyszerre megcsinálni. A gyerekeket az iskolai szünetek előtt éri a legtöbb baleset, amikor már érzik a közeledő szabadságot.

– Ön a vörösváriak „Sári doktor”-je, milyen a kapcsolata a betegekkel?

– A második generáció nő fel, mióta itt dolgozom, és majdnem mindenki megfordult nálam. A napjaim felét itt töltöm, itt vásárolok, itt járok fodrászhoz, itt javítják az autóm, itt intézem a pénzügyeimet, mindenütt ismernek. Szentendrén a belvárostól távolabb élek a férjemmel és a fiammal, eljárunk a nyári programokra, színházba, kiállításra, ha vendégeim jönnek, lemegyünk sétálni a Duna-partra, de inkább vörösvárinak érzem magam, mert az emberi kapcsolatok ide kötnek. És ha valamit átmenthetnék az elmúlt évekből, a betegekre jutó időt hosszabbítanám meg, hogy miközben a számítógépen adminisztrálok, ne vonjanak kérdőre a betegek: „Hát már rám se néz a doktornő?” – mert számomra most is ők a fontosabbak.

Temesvári Anna

Völgyi András férfifodrász

Vannak mesterségek, amelyeknél elengedhetetlenül fontos, hogy művelőik szimpátiát és bizalmat tudjanak keltetni maguk iránt embertársaikkban. Ilyen mesterember a fodrász is. Ollóval, borotvával felfegyverkezve mélyen benyomul intim szféránkba, hadonászik a szemünk, gégénk körül, miközben mindezt mégis moccanás nélkül tűrjük. A jó fodrász olyan, mint egy pszichológus, meghallgatja problémáinkat, kikéri véleményünket az élet kis és nagy dolgairól, s ezenközben már ügyet sem vetünk az éles ollók csattogására vagy a szék kényelmetlenségére. A fodrászüzlet sokszor olyan, mint valamiféle fórum, a hajnyírásra, borotválásra váró kuncsaftok akárhányszor vitába elegyednek egymással: politikáról, gazdaságról, helyi ügyekről, sportról, és mindenről, ami számukra fontos és érdekes. A jó fodrász mindenkivel megtalálja a témát és a hangot. A jó fodrászhoz visszajárnak az emberek.

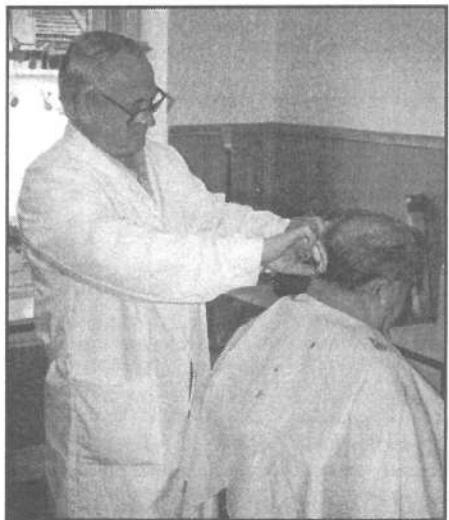
Völgyi András 44 éve űzi ezt a foglalkozást. 1957-ben, az apja üzletében kezdte a munkát, a Fő út 46-ban, leányiskola egykori épületében

– Nagyon sok munkánk volt akkoriban – emlékezik vissza a régi szép időkre –, szombaton is reggel héttől este kilencig dolgoztunk. Rengetegen jöttek borotválkozni, akkortájt még nem voltak jó pengék vagy villanyborotvák, rá voltak szorulva a férfiak a borbélyok borotváira. Nem csoda, hogy hét férfifodrász volt a faluban: édesapám, Völgyi András, azután Botzheim Márton, Gröschl Ferenc, Peller János, Schuck György, Steckl Mátyás és Weinach Gyula...

(Örömmel és büszkén hallok a nevek között Gröschl Feri bácsiét, nagymamám sógorá-

ét, aki gyermekkoromban rendszeresen ki- egyengette és megrövidítette kócos hajszálaimat a Kossuth Lajos utcában lévő házában.)

1951-ben megalakult a Pilisvörösvári Vegyesipari Ktsz., és a fodrászok a kollektivizálás sodrásában, mind beléptek ide. Néhányuk azonban nemsokára ismét önállósította magát. A munka azonban ekkorra már kevesebb lett a

férfifodrászok számára. A férfiak inkább ott-hon borotválkoztak. A szakma is koedukálódott: a fodrászok egyaránt fogadtak férfi s hölgyvendégeket.

Völgyi András az utolsó férfifodrász Vörösváron, de már ő is nyugdíjasként dolgozik. Műhelyét nemrégiben az egykori leányiskola megmaradt hátulsó tantermében rendezte be.

– Szeretek beszélgetni az emberekkel. Minden korosztálynak más és témája van.

Mindenkit türelmesen meghallgatok, és legtöbbször ráhagyom, amit mond. Igaz, most, hogy nyugdíjas lettem, néha már vitába szálllok a vendéggel, ha erősen más véleményen vagyok. Emlékszem, amikor kezdtem a szakmát, a vendégek háromnegyede svábul beszélt. De a háború után bizalmatlan légkörben nem nagyon mertek megszólalni anyanyelvükön. Csak akkor, ha jól körülnéztek, és megállapították, hogy mindenki idevalósi. Ma már alig hallani német szót, a fiatalok már nemigen beszélnek svábul... A rendszerváltás óta legfőbb téma a politika. Homlokegyenest ellenkező nézetek csapnak itt össze néha, ki szidja, ki dicséri az elmúlt tíz évet, s bizony sok igazság van mindkét fél szavaiban. Mostanában egyre többet beszélnek a helyiek a város dolgairól: útépitésről, csatornázásról, szemétszállításról, a képviselőkről, a polgármesterről. Bizony sok zokszó, panasza is elhangzik. Az emberek sokszor türelmetlenek, elégedetlenek. Mindenki azt szeretné, hogy minden azonnal ragyogjon, hogy az ő utcájukban legyen aszfaltozás, őket vegyék előbbre. Elfelejtik, hogy negyven évig szinte alig történt valami Vörösváron...

Völgyi András nemrég bosszúság érte, ami 44 év alatt egyszer sem történt meg vele: ellopták az ollóját. Egy jó fodrászolló közel tízezer forint, nem hagyta hát annyiban, és kérte Drávecz zászlós segítségét. Az olló még aznap megkerült. S ma is vidáman csattog tovább a kicsiny üzletben, ott ahol egykor copfos nebulók biflázták az ábcécskönyveket.

– Még néhány évig nyugdíjasként is szeretném fogatni az ollót. Mit is csinálhatnék mást? Nem ilhettek ölebe tett kézzel. Jó szakma ez, nem kell nehéz fizikai munkát végezni, s közben az ember kellemesen elbeszélgethet másokkal. Ha még egyszer megszületnék, aligha választanék más mesterséget...

Fogarasy Attila

Aranyak a diákolimpián

Jól szerepeltek a vörösvári taekwon-dosok

A taekwon-do, ez a több mint kétezer éves múltra visszatekintő koreai harcművészet óriási karriert futott be, és nyugodtan kijelenthetjük, hogy a java még csak ezután következik. A sportág (Sydneyben már az olimpiai programban szerepelt) Magyarországon is egyre népszerűbb, a március 31-ei budapesti diákolimpián például telt ház volt. A taekwon-do most másodszor szerepelt a diákolimpia műsorán, 12 egyesület 250 versenyzőjével.

A Diamond Sportegyesület és Harcművészeti Iskola vörösvári sportolói pompásan szerepeltek az egész napos rendezvényen. Két aranyérem és két ezüstérem – azt hiszem, ezt nem is kell magyarázni, hiszen önmagáért beszél. Nincs is más dolgunk, mint hogy röviden beszámoljunk a versenyről, és hogy néhány szóban bemutassuk a főszereplőket.

Szőnyi Dóra élete első versenyén szerzett ezüstérmét. A Német Nemzetiségi Általános Iskola elsős tanulója tavaly szeptemberben kezdte a sportágat, és tehetségét bizonyítja, hogy rögtön első övvizsgáján fehér öv/sárga

csíkot ért el – úgy lett második, hogy egy nála idősebb, zöld öves lánnyal küzdött a döntőben. És döntetlenre állt, amikor annyira elfáradt, hogy Ébend Gábor edző inkább visszaléptette a küzdelemtől. (A taekwon-do övfokozatai

emelkedő erőssorrendben: fehér öv, fehér öv/sárga csík, sárga öv, sárga öv/zöld csík, zöld öv, zöld öv/kék csík, kék öv, kék öv/piros csík, piros öv, és végül fekete öv.)

Botzheim Balázs, aki a Templom Téri Általános Iskolába jár, szintén ezüsttel ünnepelte 12-ik születésnapját. A 12-14 éves korcsoportban az első mérkőzését bírói döntéssel nyerte, majd kikapott egy nála magasabb öves versenyzőtől.

Vékony Lilla a 12-14 éves korosztályban viszont mindenkit megvert a 42 kg-os kategóriában. Rádásul nagyon, így nem véletlen hogy az aranyérem mellé technikai tudásának elismeréseként még különdíjat is kapott. A Vásár téri iskola diákja különben már rutinos versenyzőnek számít, ez volt a 11-ik versenye.

Huber András még nála is tapasztaltabb, a piros öves versenyző 59 kg-ban indult és nyert. A 16 éves fiatalember a Bolyai János Szakközépiskola tanulója, sok egyéb sikere mellé gyűjtötte be az aranyérmét. Huber már hosszú évek óta taekwon-dozik, országoserte ismert korosztályos versenyző.

A szerkesztőség nevében gratulálunk az eredményekhez, és további sikereket kívánunk a klub minden sportolójának. Meg egy jó tündért, hátha az talán egy-két sportszerető támogatót...

Várhegyi Ferenc

Elérhető a bennmaradás

Kézilabdásaink esélyei és reményei

Nem könnyű manapság a vörösvári kézilabdások helyzete. De nem is reménytelen, hiszen a még hátralévő 4-5 fordulóban elég egy győzelem, és a csapat biztosíthatja a helyét az NB II -ben.

Szó se róla, ha ez megvalósul, jórészt nem a tavaszi, hanem az őszi teljesítménynek köszönhető, hiszen idén még csak itthon nyertek a fiúk. Az őszi jobb produkcióban sokat segítettek a solymári csapatba távozó (és ott is meghatározó szerepet betöltő) játékosok, a ta-

vasziban pedig az eltöltés után visszatért Lajter Attila és a folytatás mellett döntő Hidasi Tamás. Ha ők nem lennének, bizony most nagy bajban volna a felnőtt csapat, hiszen a hátukon viszik a társaságot. Ők ketten lövik a gólok 90 százalékát (10 gól fölötti az átlaguk), még belegondolni is rossz, mi történne, ha valamelyikük megsérülne. Pedig ez bármikor következhet, elég ha csak a TF-ről igazolt irányítóra gondolunk, aki egy mérkőzésen játszott csak, majd megsérült, és még mindig nem épült föl. Géber Károly edzőnek így ját-

szatnia kell a saját nevelésű, nagyon tehetséges, de még fiatal játékosokat. Még serdülő korúak, de már a felnőttben játszanak: Wieszt Károly, Manhertz Mihály, és Kovács Péter, és még többen is ott vannak bevetésre készen.

Pándi Gábor elnök szerint a cél ilyen körülmények között nem lehet más, mint kiharcolni a bennmaradást, majd a nyáron egy-két jó játékosal még megerősíteni a csapatot, nehogy a fiatalok kiégjenek, és nehogy túl nagy legyen a teher Hidasiékon. Ha ezt sikerül elérni, akkor a tervszerű utánpótlás-nevelés néhány év múlva meghozza majd a gyümölcsét. Elvégre sokszor bebizonyosodott már, hogy kapósak a vörösvári játékosok. Sodró Zoltán biztos tagja az NB I B-s Hargitának, Stéhl Csaba a magyar ifjúsági válogatott játékosa, a még fiatalabbak közül Virág András pedig a Fotex Veszprém nagy reménysége, játszik a serdülő országos bajnokság döntőjében is. Aprópó, a vörösvári fiatalok a negyedik helyen végeztek az országos elődöntőben, és bár a döntőbe vártuk őket, szereplésük így is nagyon értékes. Gratulálunk a teljesítményükhöz, és további sikereket kívánunk.

Szóval a szakmai bázis továbbra is adott, már csak a tárgyi feltételeken kellene javítani – de sürgősen. A vörösvári sportszernak ügye azonban nagyon nyögvenyelősen halad. Sőt! Nem is halad, hanem áll! Most már világos hogy a nekibuzdulásnak nagyobb volt a füstje, mint a lángja. Csak azt tudnánk, hogy akikre a legnagyobb szükség volna az e célra létrehozott alapítvány működtetésében, miért vállalták el a feladatot, ha nem akarják vagy nem tudják elvégezni a munkát?

No de ez már nemcsak a kézilabdások bánata, hanem mindannyiunké. A játékosok számára ott a cél, kiharcolni a bent maradást. Amely még ilyen körülmények között is elérhető. Hogy aztán az alapítvány is elérje-e a célját és felépít -e egy sportszernakot?

Szóljon, ha valaki tudja a választ.

Várhegyi Ferenc

Rekordlétszám a hegyikerékpár-versenyen

A vörösvári mountain-bike-osok évek óta megrendezik a Pilis kupa versenyt, amely mára már a kiemelt események között szerepel a hazai versenynaptárban. Idén áprilisban a hatodik viadalra a meglehetősen hűvös idő elle-

nére már 220 versenyző jött el. A verseny útvonala megegyezett a tavalyival, például fölmentek a Kopár csárda mögé is. A gyerekek számára 1 km-es pályát jelöltek ki, a legkisebb gyerekek ezt kétszer, a nagyobbak háromszor teljesítették.

A felnőtteknek járó 5,5 km-es pályán a nők háromszor mentek körbe, a férfi juniorok négyszer, az elit kategória pedig hétszer. Ez utóbbiban ott tekert a teljes magyar élmezőny, akik közül ezúttal Vinczeffly és Buruczky voltak a leggyorsabbak. A magyar bajnok, Bogár Gábor ezúttal az ötödik lett, de semmi baj, elvégre a vörösvári bringás már korábban azon a véleményen volt: „Nem most kell már jónak lenni, hanem majd a későbbi versenyeken.” Így sem maradtunk hazai győzelem nélkül, hiszen a gyermek kategóriában Gáborházi Károly lett első, a lányoknál Benkó Barbara, a junioroknál pedig Melts András. Nagyszerű siker ez, amelyhez őszintén gratulálunk.

Egyébként az is egyfajta győzelemmel ér fel, hogy az amatőrök között is sok vörösvári kerékpáros volt, és az általános iskolás gyerekek közül is sokan elindultak a versenyen. Amely biztos, hogy nagy sikerélményt jelentett nekik, hiszen a verseny után többen is azzal keresték meg a Pilis Cross Country Clubot, hogy szeretnének komolyabban foglalkozni a kerékpározással. Hát csak rajta...

Várhegyi Ferenc

Boldog-szomorú pályaaavató

Három gólos vereség a hazai gyepen

Ragyogó napsütés, zöldellő friss fű, gyönyörűen felújított pálya és újonnan épült lelátó várta a vörösvári focirajongókat április 29-én a PLSE első hazai mérkőzésén. Valódi ünnep lehetett volna ez a nap, megkoronázva az egyesület vezetőségének eddigi sikereit, amiket – önkormányzati segítséggel – a pálya felújításában, a kulturált edzőköri körülmények kialakításában elértek.

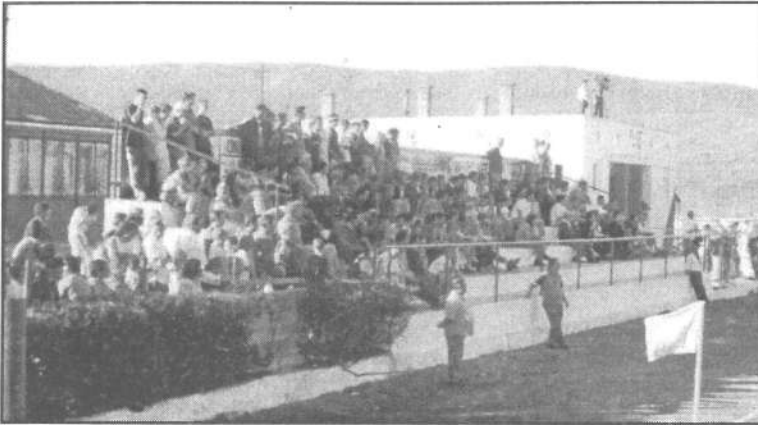
A meccsre ellátogató mintegy 400 hazai szurkoló a pompás pálya és a napsütés okozta örömmel és a csapat iránti bizakodással várta a meccs kezdetét. Úgy gondolták, a hazai pálya előnyeit élvező focistáink végre bebizonyítják, hogy nyerni is tudnak. Ezzel ugyanis eddig a bajnokság folyamán adósok maradtak. Döntetlenek, egy-két gólos vereségek: ennyi az eddigi mérleg. Igaz, a mérleg serpenyőjében az is benne van, hogy fontos játékosok távoztak az elmúlt idény végén, s nehéz az újrakezdés.

A kiskunhalasi vendégcsapat azonban nem volt udvarias kedvében, s nem igen respektálta a helyi szurkolók azon vágyát, hogy egy győzelemmel végződő pályaaavatót szeretnénk... Félóráig a két csapat csak kószolgatta egymást, egy-két gólhelyzetet kiharcolva. A 32. percben Herczeg Róbert szabadrúgását a vörösvári kapus azonban nem tudta hátrítani.

A második féldőben a vörösváriak többet támadtak ugyan, de a kapu előtt a támadások elerőtlenedtek, s csatáraink nem tudták kiharcolni az egyenlítő gólt. Erre aztán az első ne-

gyedóra végén a kiskunhalasi csatár, Kasza Gábor „bekaszálta” a vendégek második gólját.

A türelmüket vesztett hazai szurkolók egyre inkább hangot adtak nemtetszésüknek a hazai csapat összehangolatlan és ötlettelen játé-

kát látva: „Ilyen játék egy pályaaavaton!” „Kellene nekünk NB II.!” „Érdemes ezeket szponzorálni?” (A nyomdafestéket nem tűrő bekiabálásokat e helyütt mellőzzük.)

A kegyelemdőfést a 25. percben kapta meg a hazai csapat. Kárász Zsolt akciója után került a hálóba a labda, s alakult ki a végeredmény: PLSE – Kiskunhalas 0:3.

Reméljük, a folytatás biztatóbban alakul majd...

Utóirat: Állunk az új lelátó legfelső fokán a meccs lefújása előtti percekben, szomszédom rezignáltan csak annyit mond: „Az tette jól, aki otthon maradt!”

– Ugyan, gondolj arra, hogy soha ilyen ragyogóan nem nézett ki ez a pálya! Nézd, milyen gyönyörű a fű!” – próbálom menteni a helyzetet.

– Ha fűvet akarok látni, kimegyek a kertbe, én a játékkért jöttem ide... – mondja legyintve, s elindul lefelé a lelátón...

– Majd legközelebb jobban sikerül – sóhajta valaki. S ebből tudni vélem, hogy szitkozódna ugyan a szurkolók, de hisznek azért még a vörösvári fociban...

– Na mi van? – kérdezik otthon tőlem – Mennyi lett az eredmény?

– Három nullra kikaptunk!

– Kikaptatok??? – néznek rám, nem értve a ragozást.

Ekkor jövök rá, hogy most már visszavonhatatlanul én is szurkoló lettem...

Fogarasy Attila

„Ne tessék Sydney!” Sulimpiai játékok

Közel húsz sportágban több mint 500 versenyző mérte össze tudását a Német Nemzetiségi Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola május 2-án megrendezett miniolimpiáján. Ezen a napsütéses napon egész biztosan egyetlen diáknak sem volt oka szidni (Sydney) az iskolát, hiszen játszhatt, sportolhatott kedvére, a hagyományos sportágakon kívül dartsban, szkanderban, fekve nyomásban, kötélhúzásban, ugrókötelezésben és hullahopkarikázásban bizonyítva tudását.

A megnyitónapon a sulimpiai lángot a rendezvény díszvendége, Kovács Zoltán súlyemelő, az olimpiai csapat tagja gyűjtötte meg, aki a Sydneyben tavaly összetettben hatodik volt. (Az ünnepség keretében vele készült interjúból azt is megtudhatták a diákok, hogy három nappal korábban a Trencsényben megrendezett súlyemelő Európa-bajnokságon lökésben ezüst-, összetettben pedig bronzérmet szerzett.)

A látványos elemekkel és humorral fűszerezett megnyitónapszínház végén mit is énekelhettek volna mást a résztvevők, mint az Örömdát: „Lángolj fel a lelkünkben, szép égi szikra, szent öröm...”

A testmozgás és a játék öröme mindenki élvezhette a nap folyamán, de minden bizonnyal Láng Eszter örült a legjobban, aki 5 aranyérmet

szerzett. A fiúk közül Wittmann István bizonyult a legeredményesebbnek három megnyert versenyszámmal.

Iskolai „Guinness-rekord” is született, Skripek Krisztina hullahopkarikázásban 5 óra 8 perccel lett az első. (Még tovább is bírta volna, de a záróünnepség miatt abba kellett hagynia a hullahoppozást.)

A Sulimpiai játékok megszervezése az iskola két testnevelő tanárát – Engerth Csabát és Vincze Ákost – dicséri. Szponzorok szervező tehetőségük is figyelemre méltó: a sportnap lebonyolítására és ezen belül jutalmazásra ugyanis közel 500 000 Ft felajánlást sikerült a város és a környező települések vállalkozóitól, a tanulók szüleitől összegyűjteniük.

A Sulimpiai játékok megrendezése telitalálat volt a testnevelő tanárok és a tantestület részéről. A diákok máris várják a folytatást. Ám korántsem négy év múlva...

Fogarasy Attila

(Aki versenyen kívül asztaliteniszben indult és legyőzte Bérces tanárát. Igaz, az olimpiai totón csak hét találatot ért el.)

Aerobic bemelegítő az iskola udvarán

Kovács Zoltán, súlyemelő olimpikonunk Láng Eszterrel, a Sulimpia legeredményesebb versenyzőjével

Az iskola tantestülete ezúton is köszönetet mond a szponzoroknak:

Gyémánt fokozatú támogató: Pilis Kft. Platina fokozatú támogató: Tagscherer Kft. Arany fokozatú támogatók: SZÜPI Mini ABC, Bogár József, Schäffer Kft., Fuchs József, Fenyőházi Mária, Nagy Miklós, Jöcs Svoboda, Zeller és Társa Kft., dr. Szász Zsuzsanna, Sikla Kft., Gránit Kft., Recombivet Kft., IDM Kft., MCM Bt., Rest István, Németh Zoltán, Kopár csárda, Junior Kert-Ész Bt., Smart Kft., Mézga presszó, Thiko Kft., Szamos Marcipán, WILU autókölcsönző, Scarabona Transz Sped Kft., dr. Vidáts Ákos, Friedrich István, Varga Zoltán, Sport Trófea, Pilisi Kábeltevé Kft. Ezüst fokozatú támogatók: Wenczel Mihály, Kövesdi Csaba, Böröczki Ferenc, Dalanics György, Lovász Hidegkonyha, Denk virágbolt, Halmschlager Antal, Sztinka Gyula.

Rendőrségi hírek

Fegyveres támadás pénzzállító autó ellen Vörösváron Akasztott ember a borosjenői temető kapuján Autólopások Piliscsabán és Tinnyén

A világháború hagyatéka Március 29-én a központi ügyelet értesítette az őrsöt, hogy Ürömön egy építkezés során második világháborús gránátot találtak. A járőrök a tűzszerész szolgálat kiérkezéséig biztosították a helyszínt, majd a gránátot elszállították és hatástalanították.

Rablás fényes nappal Március 30-án délelőtt Pilisvörösváron, a Szabadság út és a Mandula utca sarkán két ismeretlen személy letépte a táskát egy hölgy válláról, majd elszaladt a helyszínről. Kérjük, aki látta az esetet, jelentkezzen (akár névtelenül is) a 330-330-as vagy a 330-130-as telefonszámon.

Szóváltás gázpisztollyal S. A. pilisvörösvári lakos feljelentést tett P. P. pilisvörösvári lakos ellen, aki elmondása szerint egy vitát követően egyszerűen fejbe lötte egy gázpisztollyal a Kisfaludy utcai Sörbár előtt. P. P.-t a forrónyomos csoport elfogta, ellene az eljárás megindult.

Gépkocsilopások Piliscsabán Március 31-én délután három óra tájban ismeretlen tettesek ellopták K. S. piliscsabai lakos gépkocsiját. Egy órával később a gépkocsit meg-

találtak Tinnyén, a Gesztenyés vendéglő parkolójában.

Április 1-jén a kora hajnali órákban ismeretlen tettesek ellopták B. J. piliscsabai lakos gépkocsiját. Az eltulajdonított gépkocsi nagy sebességgel közeledett a Terranova felhajtója felé. A rendőri jelzésnek nem állt meg, az egyik segítő polgárőr kis híján elütötte. A második vonalon azonban a tolvajok nem jutottak át, Szabó Imre főrm. és Huber Mónika törm. megállásra kényszerítették, majd előállították O. Gy. és H. J. piliscsabai lakosokat.

Ugyanezen a napon a reggeli órákban eltulajdonították H. B. piliscsabai lakos gépkocsiját. Pár perccel a lopás után a Kálvária utcában a járőr megtalálta az összetört gépkocsit, az elkövetők sajnós olajra léptek.

Körözött személy elfogása Április 2-án a járőr elfogta K. Gy. pilisvörösvári lakost, aki ellen országos körözés volt kiadva.

Testi sértés Április 5-én M. R. piliscsabai lakos feljelentést tett, mely szerint fiát két személy tetteleg bántalmazta. A bűncselekménnyel alaposan gyanúsítható D. K. és J. J. piliscsabai lakosok ellen a büntetőeljárás megindult.

Mentők napja

A Pilisvörösvári Mentőállomás és a Pili-si-medence Egészségügyi Alapítvány ez évben is megrendezte a Mentők napját, amelynek ezúttal a Halastó Kemping adott otthont.

A május 5-én ragyogó napsütésben zajló rendezvényen kicsik és nagyok egyaránt jól szórakoztak. Voltak sport- és elsősegélynyújtási vetélkedők, látványos műszaki mentési és tűzoltási bemutatók, felléptek az Erica C. Dance School gyermek táncosai.

A mentősök és az önkéntes tűzoltók egy olyan balesetet imitáltak, amely során egy súlyosan megsérült személy beszorult az általa vezetett gépkocsiba. A jól összehangolt mentési akcióban a mentősök először elsősegélyben részesítették, a tűzoltók pedig feszítővágó segítségével kiszabadították a

sérültet, akit ennek köszönhetően rövid idő alatt sikerült kórházba szállítani.

A forgatókönyv szerint ekkor műszaki okokból kigyulladt a gépkocsi, hatalmas lángokat vetve, és füstfelhőt okádvá. A helyszíre érkező tűzoltók két vizsugárral pillanatok alatt eloltották a lángokat.

A beharangozott helikopteres mentési bemutató ezúttal elmaradt, ugyanis a légi mentőegységnek nem imitált, hanem éles bevetésen kellett részt vennie egy gázrobbanás miatt bekövetkezett súlyos balesetben.

Este 8 órakor kezdődött a hagyományos Mentős bál az Ungarndeutsche Jungsközreműködésével. A bál bevételét a sürgősségi betegellátás fejlesztésére fogják fordítani a szervezők. F. A.

Megkerült autó Április 8-án az esti órákban szolgálatteljesítés során Szokolczi Tibor zls. Tinnye belterületén egy idegen gépkocsira lett figyelmes. Az ellenőrzés során kiderült, hogy a gépkocsit Budajenőről lopták el. A tulajdonos szerencsésen visszakaphatta gépkocsiját.

Tetten ért betörő Április 11-én az éjjeli órákban bejelentés érkezett, hogy Solymáron, az egyik hétvégi házban fénycsóva látszik. Ladó György helyi körzeti megbízott, Boros Attila főrm. és Szokolczi Tibor zls. azonnal a helyszínre indultak. Segítségükre sietett az M-Pol solymári biztonsági szolgálat akciósportja is. A helyszínen menekülés közben elfogták I. S. román állampolgárt. Ellene az eljárás megindult.

A lakosság segítette! Április 12-én egy pilisvörösvári lakos telefonbejelentése alapján találtunk rá egy személygépkocsira, melyet a Szentendrei Rendőrkapitányság körözött. Köszönjük a segítségét!

Autólopás Tinnyén Április 14-én reggel ismeretlen tettesek ellopták K. A. tinnyei lakos Ladáját. Faggyas T. örm. még a délelőtt során megtalálta a gépkocsit Piliscsabán.

Fegyveres támadás a Spar előtt Április 17-én este háromnegyed kilenc tájban két eddig ismeretlen személy fegyvernek látszó tárggyal megtámadott a Spar áruház parkolójában egy pénzzállító gépkocsit, majd egy ezüst árnyalatú Opel Omegával elmenekült a helyszínről.

Kérjük azokat, akik látták a bűncselekmény előtt ezt a gépkocsit, illetve a gépkocsi utasait, és bármilyen információval rendelkeznek, jelentkezzenek a 330-330-as vagy a 330-130-as telefonszámon. Minden apró részlet telemunkra fontos lehet.

Lótolvajok Április 22-én éjjel körül Ürömön egy tanyáról ismeretlen személyek három lovat tulajdonítottak el. A bűncselekményt szakszerűen, lószállítóval követték el. Aki látott ilyen speciális felépítményű gépkocsit, kérem, jelezze.

Holttest a temetőkapun Április 26-án bejelentés érkezett, hogy Pilisborosjenőn a temető kapuján ismeretlen holttest van felakasztva. A helyszíni szemle idegenkezűséget nem állapított meg. A ruházat átvizsgálása során a zsebekben talált telefonszám vezetett el a hozzátartozóhoz, akit értesítettünk, és megtettük az ilyenkor szokásos intézkedéseket.

Megriasztott betörő Április 28-án éjjel háromnegyed háromkor az M-Pol diszpécserre értesített az őrs ügyeletét, hogy Solymáron bejelzett egy bekötött ingatlan. A két helyi körzeti megbízott, Ladó György és Szilágyi A. csatlakozva az M-Pol kivonuló akciósaihoz betörés közben tetten érte és elfogta J. S. budapesti lakost, aki ellen őrizetbe vétele mellett eljárás indult.

Köszönjük az M-Pol munkatársainak a két elfogásban nyújtott aktív segítségét!

Koczka Gábor
rendőr őrnagy, őrsparancsnok

Előbbre jutni

Közeli ismerősöm elkeveredett kifakadása arról szól, hogy ő mennyire hülye, mennyire nem életrevaló, míg mások az orcájukon vas-tag börrrel, vagy éppen a fejük fölött szerencsés csillagzattal, esetleg jótékony hátszéllel haladnak előre, mint kés a vajban, emelkednek ki a szürke tömegből, gyarapodnak a földi javak birtoklásában.

Az immár felnőtté cseperedő két fia miatt is arról panaszkodott, hogy egészségtelenül segítőkészek, jó szándékúak, becsületesek, és nem áll rá az agyuk a többiek legális átverésén át vezető boldogulásra. Hiányzik belőlük a kis-kapuk, a könnyebb út felkutatásának áldásos képessége, mely az érvényesülés és a húsfazék elérésének záloga. Fiai is csak olyanok lesznek, mint ő.

Hallgattam a mondókáját, nehogy rosszul értem a szavait. Mikor meg tudtam szólalni a véget nem érő önpocskondiázás közben, erősebb volt hangomban a szemrehányás, mint a vigasztaló együttérzés. Ennyire bekaptuk a csalit? Le kell sülnön a bőr a pofájáról, hamut kell, hogy szórjon a fejére „mea culpázzon” az, aki azonosulni nem tudván, vagy nem akarván a világgal, jó maradt?

E súlyos fogyatékoság terhe alatt lesütött szemmel, behúzott nyakkal, a fal mellett somfordálva mutatkozhat csupán az ügyesek előtt? Bár a bűn lehetőségének a hiánya még nem érény!

Valld be te is őszintén, a kölyködet (mint, ahogy én is teszem az enyémmel) olyan tanítványba igyekszel protezsálni, ahol a versenyképes szakmát szerzed. Nehogy a lemaradók, a lecsúszottak szégyenpadjára kerüljön. Ne legyen koldus-zseni, széplelkű éhenkórász.

Mindenki hülye, aki nem lop, rabol, vagy nem teszi el saját zsebre, amit büntetlenül megkaparinthat. Kaparj kurta, legyél ügyesebb a másikonál. Ma erről szól a világ körülöttünk. Ki mit tud? Mindenki a maga szintjén.

Van, aki Kosztolányihoz vonzódik. Na nem a papírra vetett gondolataihoz (arra most nincs piac, nem profitképes áru, megenni sem lehet), sokkal inkább a színesfémből megformált mellszobrához, melytől megfosztva a róla el-

nevezett budai tér lelki rokkantságunk lesújtó emlékművét tárja elénk.

Lehet magas szinten, kitanultan, divatszokmában, sztár-gáziért ott lenni jó időben, jó helyen, jó társaságban. A siker garantált, töretlen, sőt az egész társadalom előtt példaértékűnek lesz bemutatva.

Mi a különbség a kisstilű színesfémtolvaj és az utóbbi „csúcsmenedzser” indítékában? Semmi. Többre akarnak jutni! Csak eltérőek a lehetőségeik.

Az egyik teljes joggal a törvény üldözöttje, másik (nem biztos, hogy sokkal több érdemmel) korunk hőse. Többet akarnak birtokolni, mint amijük tegnap volt és amennyije a másikonak van. Ez talán bűn? Vizsgáljuk meg.

Te láttál már olyan embert, aki arról panaszkodott, hogy már nagyon sokallja azt, amije van?

Ez a mindannyiunk által elfogadott alapmagatartás (alapönzés), mely a magas és robosztus kőfalakkal leválasztott „magánparadicsomokban” és a párhuzamosan jelentkező „tömegnyomorban” (éhezésben, nincstelenségben) csúcsosodik ki. A két végletnek egymásra nincs rálátása. Az említett védelmező kőfal megvédi az elbűvő testét az éhezők tiz körmétől, éhes szájától és a bent lévő lelkiismeretét a kintiek látványától.

Az alapönzésünk (hívhatjuk többre vágyásunknak is) sokak szerint előbbre viszi a világot, boldogságot (terjeszt) teremt, főlszámolja a szenvedést. Hosszabb, jobb létet, szebb jövőt ígér.

Más megközelítés szerint, ha az ember alapönzésére visszavezethető, egymásra épülő, egymást erősítő folyamatok, gyökeres (alapalásbeli) fordulatot nem vesznek, akkor az emberiség a biztos pusztulásba, önmegsemmisítésbe menetel.

Ezt a súlyos kijelentést – még ha nem is szeretjük hallani – számos logikus folyamat-elemzés, mérés, és mérvadó gondolkodók sokaságának véscsenegő kongatása támasztja alá.

A „szép új világ” technokrata jövőképet (fenntartható fejlődés) azok sietnek megvédeni, akik a pusztulás-tendencia jelenlegi haszonélvezői, vagy az érvényesülés várományosai. Ők nem gondolkoznak unokákban,

dédunokákban. A bégető (fogyasztó) tömeget elkápráztatják szuper harci technikával, orvosi csodákkal, elektromos robotkutyákkal, esőérzékelős kocsik-ablaktörőkkel. Mi kell még a boldogsághoz? „Szerzd meg hát mind!” Milyen áron? Mi végre? Kiknek a „zsírjából”? Azt nem kérdezi senki.

A szegények megérdemlik a sorsukat. Nem tettek annyit a boldogulásukért, mint mi. Nem véletlenül tartanak ők ott, mi meg itt. Lusták! Nem jól küzdöttek és a versenyben alulmaradtak, de mi majd, ha már elég gazdagok leszünk itt a glóbusz szerencsésebb térségében, abba a szerencsésbe fogjuk őket részesíteni, hogy felzárkóztatjuk őket ide magunk mellé. Hadd tudják meg milyen is az az eldobható nadrágpelenka és a többi civilizációs áldás.

Igaz ugyan, hogy a tendencia éppen ellenkező irányba mutat. Egy folyamatosan szűkülő réteg sokszorozza meg a vagyonát és éli fel a világ javainak 80%-át. Ezzel egy időben távolabbi vidékeken növekszik a nyomor és a kilátástalanság, és az emberiség ezen kétharmada, háromnegyede osztozik a maradék 20%-on. Mindenki gazdagodna.

Tehát többet akarni bűn? Bűn vágyódni az EU-ba, hogy most már ne minket lökdössenek vissza a „boldogság vonatáról”, hanem mi teheszük (szövetségi alapon) a bevagyódókkal? Valahova kötödni kell, és mi van fontosabb, mint a jóléti önérdék?

„Mert megérdemlem!” ...és mert „jobb nem is jár, ha nekünk így is jó!”

Jézus, a már akkor is az alapönzésünk által működtetett világba érkezett közénk. Az akkori emberi pusztítás az alacsony fejlettségi szint miatt még nem öltött mai méreteket. Heródes még csak a textilpelenkás betlehemi csecsemőket tudta kardélre hányatni katonáival. Micsoda elavult technika!

Jézus ma sem tudna mást mondani nekünk a hegyi beszédében, és mi ma sem tennénk vele mást, mint akkor. Nem hallgatnánk rá. Fel-dühítene minket a jósága. Viszont a brutális kereszthalál helyett Edison találmányával, a villamosszékekkel tennénk el láb alól. Ő „szokása szerint” harmadnapra föltámadna, ...hogyan legyen nyugtunk!

Csontos Barnabás

Anyák napjára

Lehet, hogy a következő gondolatok csak akkor jelennek meg az újság hasábjain, mikor az anyák-napi tulipánok már hervadoznak, mégis elkerülhetetlen, hogy a számunkra egyik legszentebb ünnepről, az édesanyák napjáról ne essen szó.

Ki ne dúdolgatná olykor meghatottan Kovács Kati szívet szorongató dalát: „Úgy szeretném meghálálni... amit értem tett az én anyám.” Azon gondolkodtam, vajon miért hálálkodunk mindig utólag? Amikor van és volna lehetőség időben tenni valamit, vagy talán mindent megtenni anyánkért még az életében. A virágokat könnyebb osztogatni, mint a jó szót. Az üresen kongó, kömekény szívekből már régiesen elköltözött a hála és a szeretet. Manapság a legnehezebben kimondható magyar szó a köszönöm. Köszönetet mondani az életért, a gondoskodásért, az aggodásért már csak nagyon kevesen tudnak. Pedig észre kell venni, hogy az

anyák a legcsodálatosabb lények. Az édesanya jelenti a megbízhatóságot, az őszinteséget, a nyugalmat. Az anyák a távolbalítás művészei. Szívükbe épített fantasztikus radarészelvényekkel érzékelik gyermekeik baját, szomorúságát, betegségét, örömét – egyszóval minden rezdülését.

Az anyák képesek bátor tigrisként védelmezni, harcolni, kitartani a végsőkig. Az anyák adják föl a legnehezebben, ők tudnak legszebben dicsérni, baj esetén legjobban hallgatni, bűn esetén legjobban elhallgatni, ők tudnak legszebben nevetni, legfájdalmasabban, szívet tépően sírni, legbuzgóbban imádkozni, szenvedélyesen szeretni és ölelni.

Az édesanyák szíve tud a fájdalomtól meghasadni. Az anyák képesek életet adni, ők a nemzet megtartói. Életszeretetre tanítják gyermekeiket. Nem csak a testnek van szüksége a simogatásra, de a léleknek is. Az anyai szeretet a legszentebb kötelék. Az édesanyák féltve szeretik kisgyermeküket, aggodva figyelik a jóllakott kis csöppsége-

ket, akik mosolyukkal hálálják meg a törődést. Nincs ennél szebb a világon.

A felnövekvő fiatalok szeretetét már nehezebb megszerezni, még nehezebb megtartani, hiszen már környezetük is befolyásolja őket. Önállóságukat fitogtatva fontosabbá válik a barátok és barátnők bizalma, mint az anyáké. Az édesanya már kezdi elveszteni régi fényét, varázstát, testi erejét. Bőre ráncosodik, szeme homályosodik, haja fénytelenül szürkül. Az édesanyáknak csak a szíve nem öregszik, életük végéig képesek szeretni. Szóljon meg hát végre a kis lelkiismeret-ébresztő csengettyű! Legyen ünnep minden egyes nap, amíg velük lehetünk.

„Aki nem tud semmit, nem szeret semmit.

Aki tehetetlen, érthetetlen.

Aki nem ért semmit, nem is ér semmit.

Aki viszont ért, az szeret is, néz is, lát is...”

(Paracelsus)

Dr. Gábelyi Zoltánné

Keresztrejtvény

Áprilisi rejtvényünk megoldása Pusztai Sándor tavaszi versének két sora volt: „Olvad a hó. A Pilis

hosszú álom után / Dörzsöli szemét. Nevetnek dalos csermelyek.”

A szerencsés megfejtő: Manhercz József, Szent Erzsébet út 89.

Májusi feladványunkban Sík Sándor 1951-ben írt „Béke, béke...” című versének két versorát fejthetik meg.

A helyes megfejtést beküldők között 3000 Ft-os könyvutalványt sorsolunk ki. Beküldési határidő: május 25.

	1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12		
	13							14							
15						16		17							
18					19		20		21						
22				23				24					25		
26				27									28		
29			30				31					32			
	33	34				35				36					
37					38				39					40	
41				42				43					44		
45			46		47							48			
		49		50		51				52					
53	54				55					56					
57					58			59							

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első sora Sík Sándor verséből (zárt betűk: Ö, K, L). 13. Bütördarab. 14. Harántsülyvedés. 15. Hevítő. 17. Búzát betakarítani. 18. Szemlélni. 19. Páros elesés! 21. Porszívómárka. 22. Keverve önti! 23. Csongrád megyei település. 25. 3,14. 26. Kán betűi. 27. Fegyvernek szomszédja. 28. Teiresziász foglalkozása. 29. Idegen tagadás. 30. Ókori görög törzs. 31. ...hal, békaporonty. 32. Nyelvbottlás. 33. A villamos feszültség mértékegysége. 35. ... mars! 36. Ázsiai nép. 37. Az elefánt neve Kipling „A dzsungel könyve” című művében. 38. Idegen férfinév. 39. Kórházi osztály. 40. Ismételt tiltás. 41. Oktáns csillagkép rövid. 42. Forrása. 44. Páratlanul buzog! 45. Néma gésa! 47. Averzio része! 48. KOEY. 49. Sérelem. 51. Mezőgazdasági eszköz. 52. Liliputi. 53. Argóban: borralalót juttat. 56. Súlyt megállapítanak. 57. Házaló. 59. Befezetlen varieté!

FÜGGŐLEGES: 1. Vasmunkás. 2. Belső indítatás. 3. Emelet. 4. ZTTI. 5. Közadó egyenműi. 6. Holland autójelzés. 7. Milliliter. 8. Norvég, uruguayi és osztrák autójelzések. 9. Parttalan medrek! 10. Aktatáskában van! 11. Dunántúli város. 12. Elnök rövid. 15. Férfinév. 16. Az idézet harmadik, befejező része (zárt betű: É). 19. Szabálytalanság a labdarúgópályán. 20. Oscar-díjas filmrendezőnk (István). 23. Német fényérzékenységi jel a filmekben. 24. Kálium, bór, jód. 25. Zala megyei település. 27. ... atyafiak (Mikszáth). 28. Részben vajaz! 30. Becézett női név. 32. Az egyik oldal. 34. Azon a helyen. 35. Olcsó húsnak híg ... 36. Eke betűi. 37. Az idézet második része (zárt betűk: Y, S, V). 38. Menyasszony. 39. Páratlanul betűz! 43. Véredénye. 44. Sziget Indonéziában. 46. Végtelen meteor! 48. Húsételt körettel lát el. 49. STZG. 50. Csípős fűszer. 52. A magyar turisztáság úttörője, emlékműve a Dobogókő ormán áll. 54. Vasárnap része! 55. Kódexmásoló apáca keresztnéve. 56. Homokból formázott szilárd tömb öntvény belső felületének kialakítására. 58. Saját kezűleg. 59. Viztula partjai!

(A rejtvényt Zsirai László készítette a Vörösvári Újság számára.)

Akik itt hagyták lábuk nyomát

Nyolc jeles vörösvári személy nevét (Családi név * Keresztnév) lehet beírni az itt látható táblázatba. A nevek egy-egy betűjét összeolvasva egy kilencedik nevet kapunk (a vastag szegélyű oszlopban).

A megfejtendő nevek (fölről lefelé): 1. Kossuth-díjas bányamérnök. 2. Vörösvár plébánosa 1934-től 1939-ig. 3. Pilisvörösvár első díszpolgára. 4. A Stefánia megalapítója. 5. Erdélyi költő, Vörösváron tanárként dolgozott. 6. Jeles koreográfus. 7. Vörösvári születésű plébános. 8. Nemcsak pap, de helytörténeti kutató is volt.

Beküldendő az összeolvasott név. A helyes megfejtést beküldők között 1000 Ft-os könyvutalványt sorsolunk ki. Beküldési határidő: május 25.

															*			
															*			
				*														
															*			
				*														
						*												
								*										

A régi Vörösvár

Az alábbi réges-régi felvétel Manhertz Mátyást és családját örökíti meg, amint munkára indulnak a földekre. (Gromon Mici néni archívumából.)

Képünkhöz kapcsolódó kérdésünk:

– Hogyan nézett ki az ún. „stráf-kocsi”, és mire szolgált?

A helyes választ beküldők között 1000 Ft-os könyvutalványt sorsolunk ki. Beküldési határidő: május 25.

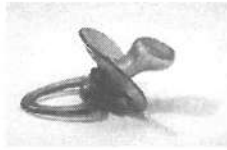

Házasságot kötöttek

*Buza Péter és
Debrenszki Piroska Zsuzsa,
Tagscherer Csaba és Mali Adrienn*

Megérkeztek

III. 23. *Yalcinkaya Tuana Karin,*
Yalcinkaya Ercüment és Tóth Veronika
leánya
III. 25. *Ludvig Kristóf Zoltán,* Mohácsi
Bernadett és Ludvig Zoltán fia
III. 28. *Krammer Csaba,* Krammer
Csaba és Breier Katalin fia
IV 6. *Kontra Attila János,* Kontra János
és Havasi Csilla fia

Vörösvári Újság Berischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város Önkormány-
zatának közéleti havilapja

Felelős kiadó:

Botzheim István polgármester

Felelős szerkesztő:

Fogarasy Attila

Rovatszerkesztők:

Sax Ibolya – nemzetiség

Temesvári Anna – kultúra,

oktatás, egészségügy

Várhegyi Ferenc – sport

A szerkesztőség címe:

Német Nemzetiségi

Gimnázium és

Közgazdasági

Szakközépiskola

2085 Pilisvörösvár, Szabadság út

21. Tel./fax: 06-26-330-140.

E-mail: fogarasy@matavnet.hu

Készült a Komp Kft. nyomdájában

(Solymár, Mátyás király út 7.

Tel.: 06-26-361-557,

06-30-9420-049).

Tördelés, tipográfia, nyomdai

előkészítés: Fogarasy Attila

ISSN 1417-6823

Megjelent 1300 példányban.

Eltávoztak

III. 29. *Steckl Márton,* Nick
Mária férje, 68 éves, Tompa M.
u. 6.

IV. 15. *Ludvig János,* Ludvig
Károly és Blind Franciska fia, 82
éves, Béke u. 16.

IV. 18. *Hartmann Franciska,*
Wertheim József felesége, 62
éves, Madách u. 13.

Május 15-én, kedden 16 órakor a
Közösségi Ház nagytermében ismét
CUKORBETEG-KLUB!
Minden érdekelteket vár a rendezőség.

Kábeltévé

Ügyfélszolgálati irodát nyitott a Pilisi
Kábeltévé Kft. a gimnáziumban (a portával
szemben). Az irodában *Nánási Tímea* ügyin-
téző fogadja az ügyfeleket. Reklamációkkal,
hibabejelentéssel, részletbefizetéssel fordul-
janak bizalommal hozzá.

Az iroda nyitvatartása:

Hétfő, szerda, péntek: 10-16 óráig

Kedd, csütörtök: 8-14 óráig

Tel.: 330-140

Hirdetéseiket továbbra is

*Salamon Zoltán*nál adhatják fel a
30-851-8463-as telefonszámon.

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

Halmschläger élelmiszerboltok, Ha-
vas kiskereskedés, Hidasi vegyeske-
reskedés, hírlapárusok, Koller Elekt-
ronika, Krivinger zöldségesbolt,
Könyvesbolt, Krausz mezőgazdasági
bolt, Liget ABC, Margit minimarket,
Pataki élelmiszerbolt, Photo Porst,
Sebesfi bolt, Sikari gyógyszertár,
Sztintai papírbolt, Sztinka és Mirk
élelmiszerbolt, Tácsik pékség, Tur-
mix bolt, Városi Könyvtár, Vízüntő
gyógyszertár, Zöldcsibe vegyesbolt

Meghívó

Szeretettel várunk kicsiket és nagyokat
2001. május 30-án (szerdán) 16 órakor a
Kálvária-dombon a már hagyományos, a
Családnapi, a Gyermeknap és a Kihívás
Napjához kapcsolódó játékos, vidám ün-
nepünkre. Rossz idő esetén a Közösségi
Házban találkozunk.

NOE Pilisvörösvári Csoportja

APRÓHIRDETÉS

A pilisszentiváni gyógyszertárba gyógy-
szerészt keresünk. Tel.: 06-30-9228-990

FONTOS TELEFONSZÁMOK

Rendőrség: 330-330; 330-130
Tűzoltóság: 330-058
Mentők: 330-188; 330-360
Éjszakai ügyelet: 330-360
Elmű (hibabejelentés): . 318-050; 310-414
Vízművek: 330-053; 330-412
Polgármesteri Hivatal: .. 330-277; 332-254
Vasútállomás 330-057

MÁJUS 30-ÁN JELENTKEZZEN!
PILISSZENTIVÁN
NOE SZÜPI OVI
PILISSZENTIVÁN

Aggódik, hogy gyermekét nem veszik fel az óvodába?
Szeretné, ha gyermeke családiás légkörben tölthetné óvodai éveit?
Ha így van, itt az ideje, hogy jelentkezzen Kovács Erikánál az alábbi
telefonszámon:
06/70/215-75-87

Kedves Szülők és Gyerekek!

A Magyar Rádió Óvodája szeretettel vár már 2 1/2 éves kortól gyerekeket hűvös, igényes környezetben lévő óvodájába.

Közlekedés: saját autóbusszal.

Nyitva tartás: reggel 7 órától 18 óráig.

Információk az óvodában!

Magyar Rádió Rt. Óvodája

1021 Völgy utca 1-3.

Tel.: 394-3815 vagy 394-3858

ANGOL? NÉMET? FRANCIA? OLASZ? SPANYOL?

**BRITANNICA NYELVISKOLA
NYÁRI RISCOPORTOS
TANFOLYAMAI**

Vörösváron, Szentivánon (26) 567 120
50 órás, 2 hetes intenzív tanfolyamok
dél előtt, délután.

Típusok: kezdő, haladó, nyelvvizsga előkészítő,
túlélő, üzleti és magyar - mint idegen nyelv.
Időpontok: június 18 - 29. július 2 - 13. július 16 - 27.
július 30 - augusztus 10. augusztus 13 - 27.

Utazás, vendégfogadás előtt áll?
Jelentkezzen TULÉLŐ nyelvtanfolyamunkra.
Hungarian language course for foreigners.
Ungarischkurs für Ausländer.

Amerikai Beltéri Ajtók

Méret	Tele ajtó
75*210	24600 Ft
80*210	24960 Ft
90*210	25480 Ft
95*210	26000 Ft
100*210	26390 Ft

Kétszárnyú kivitelben is!
Nettó telephelyi árak

Amerikai alapanyag
Utólag szerelhető MDF tok
Bármely falvastagsághoz
Rövid gyártási idő
Széles formaválaszték

Kivitelezők
jelentkezését is
várjuk!

Nyitva tartás H-P: 8-17h Szombat: 8-12h
Y-BAU Bt. Pilisszentiván Szabadság út 22.

TEL/FAX: 26-567-107

ZAKEUS ÉTTEREM

Egyedi környezet, különleges belső tér!
(A Pázmány Péter Katolikus Egyetem területén)

Étlapunkon található 120 féle
ételkülönlegességből választhatnak.

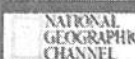
Szerény árak, védett parkoló

Esküvők étterme!
Céges rendezvények,
bemutatók, állófogadások,
családi összejövetelek rendezése felsőfokon

www.zakeus.kozep.hu

Nyitva: mindennap

Asztalfoglalás: 26/375-147

ÜDVÖZÖLJÜK A DIGITÁLIS VILÁGBAN!

Az UPC Direct Magyarország első digitális műholdas programcsomagja, amelyhez az ország határain belül bárki, lakóhelytől függetlenül hozzáférhet. A kiváló műsorok között a család minden tagja megtalálja a legmegfelelőbbet a természetfilmek, mozifilmek, gyermekműsor, sport, sorozatok és hírek világából. Egyszerű, könnyen elérhető, magas színvonalú és különleges megoldást kínálunk mindenki számára.

KIVÁLÓ SZÓRAKOZÁS DIREKT ÖNNEKI

- 23 tematikus program
- digitális műholdas minőség, kiváló kép és hang
- bárhol elérhető mindenki számára
- könnyen előfizethető
- technikai beruházást nem igényel
- a műsorok nagy része magyarul élvezhető
- különböző programcsomagok közül választhat
- az ASTRA műholdon található kb. 80 szabadon fogható műsor is elérhető

A VÉTELHEZ SZÜKSÉGES BERENDEZÉSEKET NEM KELL MEGVÁSÁROLNIA!

14.000 Ft visszatérítendő letéti díj ellenében a szükséges berendezéseket az UPC Direct biztosítja.

Egyéb költségek:

- egyszeri csatlakozási díj (3500 Ft)
- üzembe helyezési költség
- (üzembe helyezés 3 munkanap)

ELEKTRO-SAT KFT.

1092 Bp., Ráday u. 34. Nyitva:
H-P: 9.00-17.00, Sz: 9.00-13.00
Tel.: 217-08-73

DENK TIBOR (hivatalos szerelő)

2083 Solymár, Párkány u. 5.
Tel.: 06 (20) 9677-700

Égből kapott szórakozás

12 lakásos társasházban lakások eladó!

Pilisvörösváron, a városközpont közelében, a tavakra néző csendes környéken (a Semmelweis közben) igényes kivitelezéssel, burkolatválasztási lehetőséggel 2001. őszén átadásra kerülő teraszos lakások még leköthetők.

Irányár: 54 m²-es 2 szobás lakás + terasz + tároló: .....14,4 M Ft-tól
 60 m²-es 2 szobás lakás + terasz + tároló: ..... 16,6 M Ft
 terasz nélkül: ..... 14,2 M Ft
 103 m²-es 3 szobás, étkezős, panorámás,
 klimatizált lakás + 78 m²-es terasz: ..... 32,8 M Ft

Az épület alatt automata ajtós teremgarázs készül,
 igény esetén garázs rész vásárolható, autónként ..... 2,25 M Ft-ért.

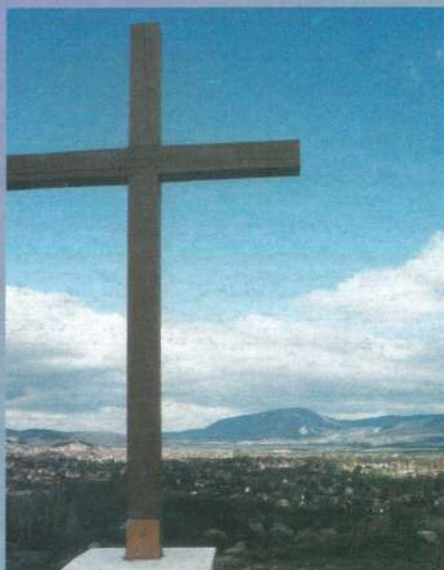
Érdeklődésük esetén telefonon is készséggel állunk rendelkezésükre
 a **06 26 332 092**-es telefonszámon.

A tervrajzok megtekinthetők:

Herbst-Bau Kft. 2085 Pilisvörösvár, Dózsa Gy. u. 37.

Lombringató Pilis

Kereszt és koporsó
(A Pilis-hegy a solymári kálváriáról)

„Bércre hág és völgybe száll” a tekintet
(Panoráma a Pilis-tetőről)

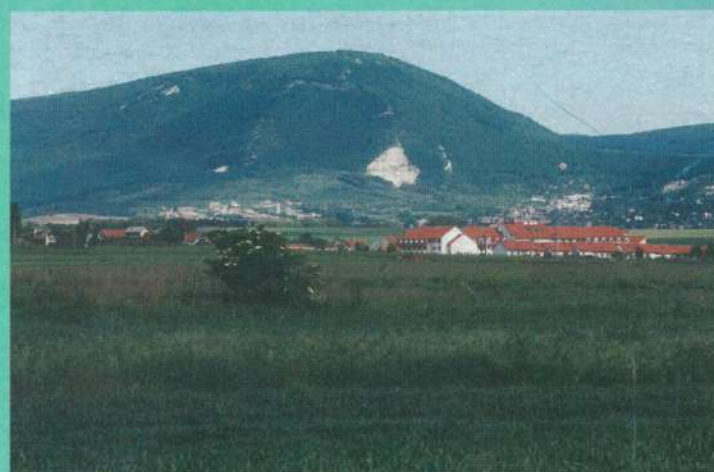
Sík Sándor

Szél a Pilisen

Lombringató erdőszegély,
Lombringató, gondringató.
A Pilisen sikong a szél.

Szabad-e ülni csendesen?
Szabadon, széltől mentesen?
Sikong a szél a Pilisen.

Szabad-e élni rendesen,
Mintha nem volna semmi sem,
Se szél, se tél, se könny, se gond?
A Pilisen a szél sikong.

A Pilis-hegy uralja a tájat
(Az előtérben a Szent Erzsébet Otthon)

Kálváriától Kálváriáig
(Vörösvári látkép a solymári Kálvária-dombról)

„Koporsó-kövek”
(A Pilis-hegy oldalában)

Rásonyi Győzőné felvételei